

Handläggare
Sofia Asp
Telefon: 08-508 24 550Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2020 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan inklusive bilagor och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden begär budgetjustering om 5,6 mnkr för aktivitetscenter.
3. Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka, tillsammans med Hägersten-Liljeholmen och Älvsjöes stadsdelsnämnder, om medel för tryggt mottagande i hemmet.
4. Nämnden begär budgetjustering om 2,0 mnkr för medel för introduktionsförskola.
5. Nämnden begär budgetjustering om 2,0 mnkr för medel för naturreservat.
6. Nämnden begär budgetjustering om 4,9 mnkr för klimatinvesteringar.
7. Nämnden begär budgetjustering om 0,5 mnkr för trygghetsskapande åtgärder.
8. Nämnden begär budgetjustering om 1,5 mnkr för maskiner och inventarier.
9. Nämnden begär en investeringsbudget med 2,1 mnkr för förstärkning av brandskydd i lokaler där fritidsverksamhet bedrivs.
10. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 152,2 mnkr.

Patrik Åhnberg stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	9
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	17
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	20
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	28
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	32
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	33
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	34
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	35
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	36
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	39
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	42
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	43
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	44
Uppföljning av ekonomi.....	48
Nämndens ekonomiska förutsättningar.....	48
Investeringar.....	51
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	52
Resultatenheter.....	52
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	52
Budgetjusteringar.....	52
Omslutningsförändringar.....	53
Medel för lokaländamål.....	54
Övriga ekonomiska redovisningar.....	54

Särskilda redovisningar.....	54
Agenda 2030.....	54
Systematiskt kvalitetsarbete.....	55
Övrigt.....	56

Bilagor

Bilaga 1: Blankettset SDN24 2020

Bilaga 2: ub001a_559

Bilaga 3: System för internkontroll Skärholmen sdn

Bilaga 4: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2020

Bilaga 5: Kompetensförsörjningsplan 2020 Skärholmen sdn

Bilaga 6: Plan för upphandling 2020 Skärholmen sdn

Bilaga 7: Ansökan om medel för trygghetsskapande åtgärder stadsodling i Skärholmen

Bilaga 8: Ansökan medel för introduktionsförskola

Bilaga 9: Ansökan om medel Tryggt mottagande i hemmet

Bilaga 10: Ansökan om klimatinvesteringsmedel Skärholmen LED-belysning

Bilaga 11: Ansökan om klimatinvesteringsmedel Vårgården

Bilaga 12: Ansökan om klimatinvesteringsmedel Sättradalsparken

Bilaga 13: VP 2020 Fryshuset

Inledning

Stockholms stads budget är överordnad och styrande för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en egen verksamhetsplan med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Nämnderna har till uppgift att genomföra sina verksamheter inom ramen för kommunfullmäktiges budget.

Verksamhetsplanen för Skärholmens stadsdelsnämnd utgår från kommunfullmäktiges budget för 2020 och de tre inriktningsmålen:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden har i sin verksamhetsplan tagit fram nämndmål som är specifika och mätbara och bedöms bidra till inriktningsmålen måluppfyllelse med tillhörande aktiviteter.

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, budget- och skuldrådgivning, familjerätt, fritidsverksamhet och kultur- och föreningsbidrag. Nämnden ansvarar även för samhällsplanering, parkverksamhet och stadsmiljö, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämndens budget för 2020 uppgår till 1 231,9 mnkr.

Nämnden avser att samverka såväl med andra nämnder och bolag inom koncernen såväl med andra lokala och nationella samhällsaktörer. Under respektive inriktningsmål redovisar nämnden för prioriterade mål och aktiviteter för samverkan.

Ett av nämndens prioriteringar är att motverka all form av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier både för brukare och för anställda. Genom analys av stadens och egna brukarundersökningar sätts åtgärder in där det finns en upplevelse av diskriminering. Kompetensutveckling av medarbetarna sker genom HBTQ-diplomering. Under 2020 är likvärdiga bedömningar inom de myndighetsutövande enheterna ett fokusområde. I nämndens verksamheter finns rutiner för anmälan och utredning av dessa med målet att skapa en god arbetsmiljö. Ingen medarbetare ska bli utsatt för diskriminering i nämndens verksamheter.

Arbetet för jämställdhet mellan flickor och pojkar, kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av nämndens verksamheter. Jämställdhets-, barn- samt tillgänglighetsperspektiven ska vara fullt integrerade vid beslutsfattande, planering och utförande av nämndens samtliga verksamheter. Nämnden kommer under 2020 att stärka uppföljningen av jämställdhetsarbetet utifrån nyckeltal samt ta fram en övergripande handlingsplan för jämställdhetsarbetet.

Tryggheten är en viktig jämställdhetsfråga. Nämnden kommer att prioritera samarbete med andra nämnder i syfte att skapa ett offentligt rum som upplevs snyggt, tryggt och socialt inkluderande. Genom utvecklad platssamverkan kommer nämnden tillsammans med andra nämnder, bolagsstyrelser och andra relevanta aktörer utveckla torghandelsverksamheten så att torgen upplevs som trivsamma, städade och trygga vistelsemiljöer. Med berörda nämnder kommer lokala åtgärder som exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler, skräpkorgar och siktförbättrande åtgärder, förebyggande av nedskräpning, klotter och annan skadegörelse med fokus på de mest otrygga platserna i hela stadsdelen att prioriteras. Nämnden ska sträva efter

en hög efterlevnad av 24-timmars städgaranti för en renare stadsdel.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Att fler människor ska bli självförsörjande är en fortsatt viktig prioritering för nämnden. Med målet att få fler personer som står långt ifrån arbetsmarknaden i arbete, utvecklas samarbetet med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen och andra lokala aktörer.

I samarbete med Södertörns högskola och Farsta stadsdelsförvaltning drivs projektet Centrum för professionsutveckling (CPU). Målet är att höja forskollärartätheten och möjliggöra forskollärarledd undervisning. Projektet Förstärkt bostadsvägledning, som sker i samarbete med Skarpnäck och Södermalm stadsdelsnämnder fortsätter. Målet är att tillsammans utveckla arbetet med uppsökande bostadsvägledning för nyanlända.

För att så tidigt som möjligt kunna ge insatser till barn och unga stärks samverkan med ett flertal olika samhällsaktörer samt förskolan. Nämnden arbetar med lokala operativa samverkansteam med uppdrag att säkerställa att samlade insatser ges till barn och unga i behov av stöd från olika nämnder. Nämnden fortsätter att utveckla arbetsätt gällande allvarssamtal inom 48 timmar med barn och ungdomar som misstänks för brott. Samverkan med polisen ska prioriteras.

Tillsammans med trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, exploateringskontoret, polisen, andra berörda nämnder samt med lokala samhällsaktörer arbetar nämnden för att utveckla stadsdelsnämndsområdets offentliga rum, torg och centrummiljöer till trygga och tillgängliga platser. I samarbete med trafikkontoret och polisen utreds behovet av, och möjligheten till, kameraövervakning på otrygga platser.

Tillsammans med de kommunala bostadsbolagen arbetar nämnden för att minska den olovliga andrahandsuthyrning i stadsdelsnämndsområdets bostadsbestånd.

Mot bakgrund av de höga ohälsotal som finns i stadsdelsnämndsområdet planerar nämnden för att starta en pilotverksamhet med ett barnhälso-team. Samverkan mellan olika kompetenser förbättrar och underlättar möjligheterna att uppmärksamma barnens behov tidigt och bedriva ett främjande och förebyggande hälsoarbete. Teamet kommer arbeta med alla barn inom nämndens förskolor i samverkan med vårdnadshavare, socialtjänst, skola samt andra aktörer.

Arbetet med skolsociala team fortlöper så att barn som riskerar att få ej godkända betyg får stöd. Nämnden är delaktig i att ta fram en stadsövergripande modell för hur arbetet ska bedrivas.

Nämnden samverkar med Region Stockholms hälso- och sjukvård med målet att säkerställa en trygg hemgång med hjälp av arbetsmodellen "Tryggt mottagande i hemmet".

Äldre kvinnor och män ska känna sig trygga med förvaltningens äldreomsorg och kunna leva ett självständigt liv genom hela ålderdomen. Fler verksamheter ska HBTQ-diplomeras och en kartläggning ska genomföras av äldres behov av hemtjänst på andra språk än svenska. I syfte att minska upplevelsen av social isolering och ensamhet hos äldre erbjuder förvaltningen möjligheter till möten och socialt umgänge i aktivitetscenter och sociala träffpunkter.

I samarbete med äldrenämnden utvecklas arbetet med välfärdsteknik. Möjlighet till smarta lås, digital nattillsyn samt möjlighet för äldre att göra digitala inköp är fokusområden.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden ska i samarbete med Stockholm Business Region utreda hur näringslivet kan

stärkas i stadsdelsnämndsområdet, framförallt i samband med kommande exploatering och stadsutveckling.

Samverkan sker med exploateringskontoret, SISAB, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och miljöförvaltningen samt externa aktörer inom ramen för stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen. Målet är att säkerställa förutsättningarna för en socialt hållbar stadsdel.

För att säkerställa det långsiktiga behovet av förskoleplatser, prioriteras ett nära samarbete med SISAB.

I samarbete med miljöförvaltningen prioriteras skötseln av naturreservatet i Sättra. Tillsammans med trafikkontoret, inom ramen för projektet Grönare Stockholm, genomförs åtgärder som innefattar skötsel av stigar, elljusspår och skyltning. Ytterligare utvecklingsarbete som genomförs i samverkan med trafikkontoret sker inom ramen för följande projekt: anmälning av klotter och skadedjur, ökad tillgänglighet efter snöröjningsinsatser, kommunikationsinsatser kring nedskräpning samt skapande av fullvärdiga cykelpendlingsstråk.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens ekonomi är i balans genom kostnadseffektiva verksamheter anpassade till gällande lagstiftning och stadens riktlinjer samt målgruppernas behov och efterfrågan. Ekonomiarbetet präglas av ett helhetstänk med gemensamt ansvar för att bidra till en ekonomi i balans. Planerad utveckling av ekonomiuppföljningen sker i samarbete med andra stadsdelsnämnder.

Nämnden är en attraktiv och ansvarstagande arbetsgivare. Nämnden kommer under året att genomföra utbildningar för samtliga chefer i "Leda i förändring". Minskad sjukfrånvaro är fortsatt i fokus och arbetet med att ha stadsdelsnämndernas lägsta sjukfrånvaro 2022 är prioriterat. Arbetet med kompetensförsörjningen fortsätter utifrån den fastställda planen.

Nämnden kommer att fortsätta utveckla arbetet med den långsiktiga strategiska planeringen av lokaler. Detta sker i samarbete med stadsledningskontoret samt serviceförvaltningen. Verksamheternas framtida lokalbehov kartläggs och befintliga lokaler ska bedömas utifrån ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Kartläggningen av behov och bedömningen av befintliga lokaler utgör sedan en grund för det fortsatta arbetet med lokalförsörjningen.

Nämndens arbete med att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter fortsätter. För att höja den digitala kompetensen och driva på den digitala transformationen i förvaltningen kommer fortbildning inom digitalisering och innovation att fortsätta på chefsnivå. Nämnden strävar även mot att formalisera arbetet med innovation. Genom central styrning, tydliggörande av arbetsprocesser samt genom att utse testmiljöer är förhoppningen att innovationsarbetet kommer att bedrivas mer systematiskt.

Agenda 2030

Nämnden har tagit fram en uppdaterad lägesbild av hur situationen i stadsdelsnämndsområdet ser ut i förhållande till de 17 globala hållbarhetsmålen. Arbetet har skett med hjälp av Sweco och är baserat på Rådet för främjande av kommunala analysers (RKA:s) nyckeltal.

Lägesbilden visar att stadsdelsnämndsområdet ligger under både medelnivån för Stockholm och riket i förhållande till de flesta av Agenda 2030:s olika mål och delmål. Skillnaderna har kvarstått över tid, trots att det skett en positiv utveckling i förhållande till flera av nyckeltalen.

Lägesbilden visar också på skillnader mellan kvinnor och män inom flera av de 17 hållbarhetsmålen. Utöver kvinnor har även barnfamiljer, barn och unga, unga vuxna, personer

med utländsk bakgrund, äldre, personer med funktionsnedsättning, och personer som identifierar sig som HBTQ, identifierats som utsatta, sårbara och/eller marginaliserade grupper.

Inom ramen för analysarbetet och tillsammans med andra samverkansaktörer, har nämnden identifierat fem huvudsakliga hållbarhetsutmaningar för stadsdelsnämndsområdet. Dessa är:

- Uppväxtvillkor och utbildning
- Försörjning
- Bostäder, stadsutveckling och trygga offentliga miljöer
- Hälsa och välmående samt
- Demokratiskt deltagande, egenmakt och kollektiv förmåga.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort
Arbetet med att kvinnor och män ska vara självförsörjande är fortsatt prioriterat.

Förvaltningen arbetar systematiskt för att säkerställa vägar till arbete eller annan försörjning för personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Vid handläggning av ekonomiskt bistånd används stadens evidensbaserade utrednings- och bedömningsinstrument som visat på resultat. Särskilt prioriterade målgrupper är nyanlända, kvinnor, sjukskrivna och de som av sociala/medicinska skäl inte arbetar.

Bland prioriterade aktiviteter finns att erbjuda nyanlända samhällsvägledning. Särskilt fokus ligger på att nyanlända ska etableras, vara självförsörjande och få stöd i att hitta ett eget boende.

Förvaltningen fortsätter att satsa på att många ungdomar inom stadsdelsnämndsområdet ska få möjlighet till meningsfulla och utvecklande feriejobb på sommar-, höst- och jullov. Unga med funktionsnedsättning samt ungdomar med en social problematik och sämre socioekonomiska förutsättningar prioriteras särskilt.

Projektet Centrum för professionsutveckling (CPU) som sker i samarbete med Södertörns högskola och Farsta stadsdelsförvaltning fortsätter. Mottagandet av studenter till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt tilldelning av handledare organiseras med hjälp av VFU-samordnare.

Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

I stort har de flesta av förvaltningens aktiviteter bäring på målet att öka den upplevda tryggheten i stadsdelsnämndsområdet.

Arbetet med att motverka otrygghet och kriminalitet i parker och gröna områden genom trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder prioriteras. För andra offentliga rum såsom torg- och centrummiljöer vidtas åtgärder för ökad trygghet och tillgänglighet i samverkan med berörda nämnder och andra samhällsaktörer. Nedskräpning och skadegörelse åtgärdas skyndsamt i enlighet med stadens 24-timmars städgaranti. Den fysiska tillgängligheten i baden och andra utemiljöer utreds och åtgärdas i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.

Den civila beredskapen stadsdelsnämndsområdet och i förvaltningens verksamheter ska höjas. Säkerhetsanalyser för respektive verksamhetsområden ska genomföras. Arbetet med att

planera och öva för en stärkt civilförsvarsförmåga ska utvecklas. Förvaltningen ska arbeta strategiskt med säkerhetsfrågor och samverkar enligt stadens beslutade prioriteringar och fokusområden.

Den lokala handlingsplanen gällande arbetet mot våldsbejakande extremism ska revideras. Kompetensen bland medarbetarna ska höjas genom att medarbetare går den webbaserade utbildningen kring våldsbejakande extremism. Medarbetare inom förskolan är prioriterade.

I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.

Arbetet med att nå målet för andelen legitimerade förskollärare är högt prioriterat. Det pedagogiska uppdraget och det systematiska kvalitetsarbetet prioriteras utifrån de nationella målen i läroplanen, i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet.

Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag vilket ställer höga krav på förskoleverksamheten i ett socioekonomisk utsatt område med höga ohälsotal och språklig mångfald. Förskolans medarbetare kompetensutvecklas inom det svenska språket. Språksatsningen "Läslyftet", som samtliga förskollärare genomgått, fortsätter för barnskötarna. Vidare fortsätter även förvaltningen att arbeta i enlighet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.

Förvaltningen planerar att starta en pilotverksamhet med ett barnhälsoteam. Samverkan mellan olika kompetenser förbättrar och underlättar möjligheterna att uppmärksamma barnens behov tidigt och bedriva ett främjande och förebyggande hälsoarbete. Teamet kommer arbeta med alla barn på förvaltningens förskolor i samverkan med vårdnadshavare, socialtjänst, skola samt andra aktörer.

Förvaltningen prövar nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn och nå de som idag inte är inskrivna i förskolans verksamhet. Öppna förskolan och introduktionsförskolans arbete utvecklas och samverkan fortsätter med stadsdelsmammorna, medborgarvärdarna och svenska för invandrare (SFI).

I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rätts säkerhet.

En fortsatt viktig prioritering för förvaltningen är att ge så tidiga och adekvata insatser som möjligt till framförallt barn och unga. De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns. En av de största skyddsfaktorerna för barn är att ha en fungerande skolgång. Socialtjänsten samverkar med skolorna gällande de barn som placeras utanför hemmet. Förvaltningen säkerställer även att de barn som är medföljande på skyddade boenden har tillgång till skolgång. Arbetet med skolsociala team fortlöper så att barn som riskerar att få ej godkända betyg får stöd. En stadsövergripande modell för hur arbetet ska bedrivas ska tas fram och förvaltningen är delaktigt i arbetet.

Arbetsätt för att hålla allvarssamtal med unga som misstänks för brott inom 48 timmar från det att det kommit till socialtjänstens kännedom utvecklas och arbetet med sociala insatsgrupper är fortsatt prioriterat.

Arbetet med att tillse att alla har en bostad är fortsatt viktigt. Inom ramen för detta arbete samverkar förvaltningen bland annat med socialförvaltningen. Tak-över-huvudet garantin implementeras i enlighet med den översyn som gjorts. Förvaltningen kommer vara delaktig i arbetet med att utveckla stödet till de personer som deltar i Bostad först.

Arbetet för att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare utifrån Stockholm stads handlingsplan fortsätter. I de fall som socialsekreterare och biståndsbedömare utsätts för hot och våld får de stöd från arbetsgivaren.

Implementeringen av det pedagogiska ramverket inom LSS-verksamheterna i egen regi fortsätter med fokus på uppföljningen av utbildningens effekter. Det pedagogiska ramverket ska leda till ökad kunskap hos medarbetarna om olika funktionsnedsättningar, pedagogiska metoder samt en samsyn i arbetet med att stärka personer med funktionsnedsättnings självbestämmande och delaktighet.

I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Äldre kvinnor och män ska känna sig trygga med förvaltningens äldreomsorg och kunna leva ett självständigt liv genom hela ålderdomen. Fler verksamheter ska HBTQ-diplomeras och en kartläggning ska genomföras av äldres behov av hemtjänst på andra språk än svenska. Detta syftar i förlängningen till att öka tryggheten för de äldre genom ökad möjlighet till ömsesidig kommunikation och ett bemötande präglat av respekt och normmedvetenhet.

I syfte att minska upplevelsen av social isolering och ensamhet hos äldre erbjuder förvaltningen möjligheter till möten och socialt umgänge i aktivitetscenter och sociala träffpunkter. Förvaltningen genomför även Äldrefestival 2020.

Under året genomförs en satsning på att öka nöjdheten hos de äldre avseende måltidssituationen. Utgångspunkten är att måltidens sociala dimension är av lika stor vikt som den fysiologiska.

Förvaltningen kommer att fortsätta sitt arbete med att införa digital teknik inom äldreomsorgen och att ge medarbetarna förutsättningar att förverkliga goda idéer för ökad kvalitet i verksamheten. Förvaltningens fortsätter samarbetet med Stockholm Digital Care och med Stockholm Lab (tidigare Idésluss).

Ett informationsmaterial om förvaltningens och Stockholms stads insatser för äldre tas fram. Materialet kommer att skickas till samtliga äldre inom stadsdelsnämndsområdet med syftet att informera om insatser för ökad grad av trygghet och socialt umgänge. Förvaltningen kommer också att utreda förutsättningarna för att inrätta en fältarbetare med uppdraget att arbeta uppsökande gentemot utsatta grupper av äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Förvaltningens utgångspunkt är att en hög sysselsättningsgrad frigör resurser i den offentliga sektorn och ger individer ekonomiskt frihet och bättre möjligheter att forma sitt liv. Individuella insatser i kombination med motivations- och förändringsarbete skapar förutsättningar för den enskilde att ta ansvar för sin egen försörjning. Vid handläggning av ekonomiskt bistånd används stadens evidensbaserade utrednings- och bedömningsinstrument. Särskilt prioriterade målgrupper är nyanlända, kvinnor, sjukskrivna och de som av sociala/medicinska inte arbetar. Stadsdelsmammorna kommer att arbeta uppsökande mot kvinnor och män som är hemma med hemmavarande barn samt stötta dem att komma in på arbetsmarknaden. Barnrättsperspektivet och barnets eget perspektiv beaktas alltid när beslut

ska fattas som påverkar barnen i hushållet.

Samordnad individuell plan (SIP) upprättas tillsammans med den enskilde och syftar till att samordna och strukturera insatser från både socialtjänsten och sjukvården. Förvaltningen kommer även fortsättningsvis att samarbeta med FINSAM-team (finansiell samordning) för att undvika gråzoner mellan myndigheter och möjliggöra för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att utveckla sin arbetsförmåga och bli oberoende genom egen försörjning. Arbetet sker genom samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jobbtorget och hälso- och sjukvården.

Kvinnor och män med funktionsnedsättning erbjuds arbetslivsinriktade insatser. Aktivitetsplatsen är en insats som erbjuds inom ramen för FINSAM och syftar till att stärka och öka den enskildes arbetsförmåga. Samarbeten med andra samhällsaktörer kommer att utvecklas för att underlätta övergången till den reguljära arbetsmarknaden, praktiken eller studier. Ett eller flera av arbetssätten kommer att prövas och utvärderas tillsammans med förvaltningens verksamheter för personer med funktionsnedsättning och i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor.

Nyanlända erbjuds samhällsvägledning och särskilt fokus ligger på att de ska etableras, vara självförsörjande och få stöd i att hitta ett eget boende. Samhällsvägledningen är ett komplement till befintliga etableringsinsatser och arbetssätt kommer att fortsätta utvecklas för att nå nyanlända och vägleda dem i olika frågor.

Förvaltningen kommer under året att satsa på att många ungdomar inom stadsdelsnämndsområdet ska få möjlighet till meningsfulla och utvecklande feriejobb på sommar-, höst- och jullov. Syftet är att ge ungdomarna erfarenhet av arbetslivet och möjlighet att prova på olika arbetsuppgifter. Unga med funktionsnedsättning samt ungdomar med en social problematik och sämre socioekonomiska förutsättningar prioriteras särskilt.

Ett professionellt bemötande, god tillgänglighet och god service ska prägla det sociala arbetet och invånarnas kontakt med socialtjänsten. För att lyckas med detta erbjuder förvaltningen hög telefontillgänglighet och service under kontorstider. Digitala stöd används för att förenkla och förbättra handlägningsprocesserna.

Förvaltningen kommer att samverka med högskolor och universitet inom områdena förskola, socialtjänst, och äldreomsorg. Samarbete med Södertörns högskola i projektet Centrum för professionsutveckling (CPU) fortsätter att utvecklas tillsammans med Första stadsdelsförvaltning. Mottagandet av studenter till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt tilldelning av handledare organiseras med hjälp av VFU-samordnare.

Samhällsvägledning för nyanlända

Förvaltningen erbjuder samhällsvägledning för nyanlända med fokus på tillgänglighet och kvalitet i vägledningen. Målet är att nyanlända i stadsdelsnämndsområdet etablerar sig i samhället genom arbete eller utbildning samt stadigvarande boende. Förvaltningen arbetar uppsökande med nyanlända på bland annat anvisningsboenden, SFI och öppna förskolor och ordnar regelbundet informationsträffar på olika teman. Arbetssätt kommer att fortsätta utvecklas för att nå nyanlända och vägleda dem i olika frågor. Särskilt fokus ligger på att hitta sätt att nå egenbosatta nyanlända. Förvaltningen fortsätter att, i samarbete med Skarpnäck och Södermalm stadsdelsförvaltningar, driva projektet Förstärkt bostadsvägledning för nyanlända som finansieras av Länsstyrelsen och kommer att pågå till och med juni 2020. Inom ramen för projektet utvecklar förvaltningen arbetet med uppsökande bostadsvägledning för nyanlända.

Projektet är ett metodutvecklingsprojekt och resultaten kommer att spridas till övriga stadsdelsförvaltningar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,9 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,1 %	1,5 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	33 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	730 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	43 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	46	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	730 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

I Skärholmen är invånarna självförsörjande och vägen till arbete är kort

Beskrivning

Kvinnor och män

- som bedöms vara i behov av ekonomiskt bistånd får individuellt utformade insatser och är enbart beroende av ekonomiskt bistånd under en kortare period. Genom digitala stöd förenklas och förbättras handläggningsprocesserna
- som är nyanlända, sjukskrivna och de som av sociala/medicinska skäl inte arbetar är särskilt prioriterade. Genom stärkt samverkan med samhällsaktörer säkerställs målgruppens vägar till arbete eller annan försörjning
- med funktionsnedsättning får genom olika arbetslivsinriktade insatser ökade möjligheter att komma ut i arbete. Förvaltningens samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och andra aktörer utvecklas för att underlätta övergången till den reguljära arbetsmarknaden, praktik eller studier. Arbetet bedrivs i samverkan med rådet för funktionshinderfrågor
- som är nyanlända inom stadsdelsnämndsområdet är inkluderade och delaktiga i samhället genom samhällsvägledningen. Utifrån ett jämställdhetsperspektiv stärks nyanlända kvinnors möjlighet till etablering
- har möjlighet att på olika sätt komma i kontakt med socialtjänsten. Förvaltningens

verksamheter erbjuder hög telefontillgänglighet och service under kontorstider, inklusive lunchtid. Informationsmaterial och ansökningsblanketter är utformade så att det är lätt att förstå villkoren och att lämna korrekta uppgifter.

Flickor och pojkar

- med osäkra boendeförhållanden ska få kompensatoriskt stöd. Handläggningen av ekonomiskt bistånd har ett tydligt barnrättsperspektiv och barns behov beaktas särskilt. Förvaltningens barnrättssamordnare ansvarar för implementeringen av barnkonventionen samt arbetar för att öka barns delaktighet vid beslut och insatser
- som har tillfälligt uppehållstillstånd etableras genom studier som kan leda till försörjning. Samverkan med arbetsmarknadsnämnden och arbetsgivare stärks och bidrar till deras etablering
- får möjlighet till arbetslivserfarenhet genom feriejobb i stadens regi.

Övrigt

- förvaltningens verksamheter uppnår en hög kvalitet genom användning av evidensbaserade metoder och samarbete med högskolor och universitet
- genom olika kontroller och efterkontroller säkerställs att utbetalt ekonomiskt bistånd har skett på korrekt grund och förvaltningens verksamheter arbetar fortlöpande för att minimera felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd
- förvaltningens verksamheter säkrar kompetensförsörjningen och ökar rekryteringsbasen genom att erbjuda praktikplatser för olika yrkesgrupper.

Förväntat resultat

Högst 4,9 % av barn i stadsdelsnämndsområdet lever i familjer som har ekonomiskt bistånd
Högst 2 % av vuxna i stadsdelsnämndsområdet har långvarigt ekonomiskt bistånd
Minst 33 aspiranter har fått Stockholmsjobb

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och andra samhällsaktörer utvecklar förvaltningen lokala arbetssätt för att få fler personer med funktionsnedsättning i arbete, studier och praktik. Ett eller flera av arbetsätten prövas och utvärderas tillsammans med förvaltningens verksamheter för personer med funktionsnedsättning och i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor.	2020-01-01	2020-12-31
I samarbete med Södermalms och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar fortsätter förvaltningen att driva projektet "Förstärkt bostadsvägledning för nyanlända" som finansieras av Länsstyrelsen. Projektet syftar till att utveckla metoder för att stötta nyanlända med att hitta ett stadigvarande boende.	2020-01-31	2020-12-31
I syfte att uppnå en ekonomisk jämställdhet arbetar förvaltningen för att fler kvinnor ska komma ut i arbete och bli självförsörjande.	2019-01-01	2020-12-31
I syfte att öka tillgängligheten till och kvaliteten på samhällsvägledningen för nyanlända fortsätter arbetet med att utveckla metoder för att bättre nå ut till egenbosatta nyanlända. Arbetet med att öka tillgängligheten till samhällsvägledning för nyanlända med begränsade kunskaper i svenska utvecklas också.	2020-01-01	2020-12-31
Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända utvecklar förvaltningen samarbetet med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer som exempelvis arbetsförmedlingen gällande etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

För att så tidigt som möjligt kunna ge insatser till barn och unga stärks samverkan mellan socialtjänsten och ett flertal olika samhällsaktörer samt förskolan. Förvaltningen arbetar med lokala operativa samverkansteam med uppdrag att säkerställa att samlade insatser ges till barn och unga i behov av detta.

Förvaltningen kommer utarbeta en konkret handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Utifrån strategin och handlingsplanen kommer samhandling att ske med relevanta samhällsaktörer. Anhörigstöd erbjuds till anhöriga till personer som utsatts för dödligt våld. Förvaltningen verkar för att insatser till anhöriga ges på ett samordnat sätt från förvaltningen och samhällsaktörer.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetssätt gällande allvarssamtal inom 48 timmar med barn och ungdomar som misstänks för brott. Förvaltningen arbetar särskilt med samverkan med polisen inom ramen för arbetet då samtalen för närvarande hålls enbart av socialtjänsten. Arbetet med sociala insatsgrupper och formen för detta arbete är prioriterat från förvaltningens sida. Även inom detta område arbetar förvaltningen för att stärka samverkan med polisen. Förvaltningen inrättar 2020 en samordningsfunktion för att stärka samverkan mellan socialtjänst och polis.

Med målsättningen att öppna en familjecentral samverkar förvaltningen fortsatt med Region Stockholm inom ramen för projektet Stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS).

Förvaltningen söker medel för platsaktiverande, trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder i samverkan med berörda förvaltningar. Syftet är att tillgängliggöra parker och gröna områden som är utformade och utrustade för att motverka otrygghet och kriminalitet. Andra offentliga rum såsom torg och centrummiljöer utvecklas till trygga, tillgängliga platser genom samverkan med andra nämnder och samhällsaktörer. Arbetet baseras på lokala lägesbilder och orsaksanalyser.

Invånarna erbjuds möjligheter att träffas, lära känna varandra och engagera sig i lokala trygghetsskapande initiativ genom sociala aktiviteter och stöd till trygghetsskapande initiativ så som nattvandring. En stärkt kollektiv förmåga förväntas leda till en ökad grad av upplevd trygghet samt en ökad delaktighet i samhället. Ett ökat deltagande i allmänna val är en möjlig effekt av detta arbete. Förvaltningen tillgängliggör tydlig och löpande information kring det preventiva, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet med syfte att öka invånarnas känsla av stadens närvaro.

Arbetet mot den svarta ekonomin och organiserade brottsligheten utvecklas genom bland annat ett stärkt arbete mot otillåten påverkan och översyn av förvaltningens upphandlingsprocesser. Förvaltningen samarbetar också med de kommunala bostadsbolagen gällande olovlig andrahandsuthyrning i stadsdelsnämndsområdets bostadsbestånd. Frågan kring olovlig andrahandsuthyrning lyfts i platssamverkanforum där privata hyresvärdar kan ta del av relevant information.

Förvaltningen tillgängliggör välskötta och tillgängliga utemiljöer. Nedskräpning och skadegörelse åtgärdas skyndsamt. Invånarna får information och pedagogisk material kring hantering av skräp och hur de kan bidra till att upprätthålla rena och trevliga utemiljöer. Boken

”Toli och kampen mot sopmonstret” används som huvudtema.

Den fysiska tillgängligheten i strandbaden och andra utemiljöer utreds och åtgärdas i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet. En referensgrupp med personer med olika funktionsnedsättningar tillsätts av råden och tillgänglighetsvandringar genomförs på utvalda platser under den mörka delen av året. Tillgängligheten vid möten med invånare och i kommunikationsmaterial ses över och åtgärdas enligt förslag framtagna av rådet för funktionshinderfrågor.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

Under året kommer den lokala handlingsplanen gällande arbetet mot våldsbejakande extremism att revideras. Kompetensen bland medarbetarna fortsätter att höjas då resterande medarbetare inom förvaltningen går den webbaserade utbildningen kring våldsbejakande extremism. Medarbetare inom förskolan är prioriterade. Barn och anhöriga till personer i våldsbejakande extremistiska miljöer erbjuds relevanta stödinsatser. Både förskola och skola involveras i det förebyggande arbetet. Socialtjänsten arbetar uppsökande med målgruppen.

För att säkerställa att ekonomiska bidrag eller tillgång till lokaler inte går till någon aktör som uppmuntrar till eller möjliggör våldsbejakande extremism implementerar förvaltningen kommande stadsgemensamma rutiner gällande uppföljning och utvärdering av godkända bidrag till föreningar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	77 %	77 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld		Fastställs 2020	År
 Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning	71 %	71 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med skötsel av park och grönområden	71 %	71 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med stadsmiljön	85 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Skärholmen är tryggt och säkert

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- erbjuds möjligheter att träffas, lära känna varandra och engagera sig i lokala trygghetsskapande initiativ. Därmed ökar deras upplevelse av att de kan lita på andra människor i den stadsdel där de bor
- har tillgång till offentliga rum, såsom torg och centrummiljöer, som är trygga, tillgängliga, och väl omhändertagna. Detta möjliggörs genom samverkan med berörda nämnder och andra samhällsaktörer
- har tillgång till trygga parker och gröna områden där kriminalitet och otrygghet motverkas genom platsaktiverande, trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder
- får tydlig och löpande information kring stadens preventiva, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete
- som är barn eller anhöriga till personer i våldsbejakande extremistiska miljöer erbjuds stöd. Kompetensen bland medarbetarna i förvaltningen kring barn och unga som blivit indragna i våldsbejakande extremistiska miljöer stärks. Förskolan och skolan involveras i det förebyggande arbetet.

Övrigt

- lokala lägesbilder och orsaksanalyser utgör grunden för det preventiva och trygghetsskapande arbetet
- den svarta ekonomin och organiserade brottsligheten motverkas bland annat genom arbetet mot otillåten påverkan, olovlig andrahandsuthyrning och förbättrade upphandlingsprocesser.

Förväntat resultat

Minst 77 % upplever trygghet i den stadsdel där man bor

Minst 55 % upplever trygghet i parker och grönområden i den stadsdel där man bor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel stockholmare som upplever trygghet i parker och grönområden i den stadsdel där man bor	55 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En ny lokal samverkansöverenskommelse med polisen ingås. Trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder baseras på lokala lägesbilder och orsaksanalyser. Arbetet delar grund med arbetet inom det lokala brottsförebyggande rådet.	2018-01-01	2020-12-31
En utvärdering av förvaltningens insatser för ökat valdeltagande 2018 genomförs. Resultatet av utvärderingen kommer att utgöra underlag till förvaltningens planering av arbetet för ökat valdeltagande 2022.	2020-01-01	2020-12-31
För ökad tillit mellan invånare verkar förvaltningen för att stärka lokalsamhället (civilsamhälle, näringsidkare, fastighetsägare och invånare) och stöttar organiseringen av nattvandring, grannsamverkan samt aktiviteter som gör att invånarna träffas och lär känna varandra.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen driver platssamverkansforum i Vårberg och stödjer liknande forum i Sättra, Bredäng och Skärholmen. Berörda förvaltningar i Stockholms stad samt andra relevanta externa aktörer involveras.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen genomför åtgärder för att öka tillgängligheten vid möten med invånare, baserat på de åtgärdsförslag som tas fram av rådet för funktionshinderfrågor.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen samarbetar med polisen och andra relevanta aktörer i arbetet mot de öppna drogsценerna i Bredäng och Sättra centrum.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen samverkar med socialförvaltningen samt rättsvårdande myndigheter och skatteverket för att intensifiera arbetet mot den svarta ekonomin och organiserade brottsligheten, med fokus på områdena otillåten påverkan, olovlig andrahandsuthyrning och upphandlingsprocesser.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen söker trygghetsmedel för platsaktiverande, trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Arbetet genomförs i samverkan med andra berörda förvaltningar så som trafikkontoret och baseras på lokala lägesbilder och orsaksanalyser.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen utreder i samarbete med trafikkontoret och polisen behovet av och möjligheten till kameraövervakning på otrygga platser.	2020-01-01	2020-12-31
Handlingsplanen mot våldsbejakande extremism revideras. Särskilt fokus läggs på aktiviteter om anhörigstöd till barn och andra anhöriga, samverkan mellan förskola och skola i det förebyggande arbetet, utveckling av utdelningen och uppföljningen av föreningsbidrag och utyrning av lokaler samt kompetensutveckling för medarbetare. Samtliga berörda verksamheter implementerar handlingsplanens aktiviteter under 2020.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunikationen kring stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utvecklas. Arbetet inom ramen för det lokala brottsförebyggande rådet, samverkansöverenskommelsen med polisen, preventiva insatser, uppsökande verksamheter och investeringar i den fysiska miljön lyfts tydligare och löpande.	2020-01-01	2020-12-31
Samverkan med berörda förvaltningar samt relevanta samhällsaktörer vidareutvecklas med syfte att stärka det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Arbetet delar grund och ligger i linje med den reviderade samverkansöverenskommelsen med polisen.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Skärholmens offentliga rum är välskötta

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- får tillgång till utemiljöer som är trygga, tillgängliga, rena och välskötta
- får tillgång till digitala och lättillgängliga kanaler för dialog och andra former av synpunktsinlämning
- erbjuds information och pedagogisk material kring hanteringen av skräp och bidrar till att upprätthålla rena och trevliga utemiljöer.

Förväntat resultat

Minst 50 % är nöjda med städning av nedskräpade platser i stadsdelen där de bor

Minst 71 % är nöjda med renhållning och städning

Minst 71 % är nöjda med skötsel av park- och grönområden

Minst 85 % är nöjda med stadsmiljön

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen nöjda med städning av nedskräpade platser i stadsdelen där de bor	50 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Boken "Toli och kampen mot sopmonstret" används fortsatt som huvudtema för pedagogiska åtgärder och information kring nedskräpning.	2020-01-01	2020-12-31
Digitala verktyg vid medborgardialog kopplat till investeringar i park- och naturområden prövas.	2019-01-01	2020-12-31
Förvaltningen genomför åtgärder för ökad tillgänglighet på Sättrastrandsbadet, i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen samarbetar med trafikkontoret i kampanj- och kommunikationsinsatser gällande stadens samlade renhållningsarbete, städgarantin samt vikten av stockholmarnas eget bidrag till en ren och vacker stadsmiljö.	2020-01-01	2020-12-31
I samarbete med rådet för funktionshinderfrågor genomförs en tillgänglighetsinventering av förvaltningens lokaler som används till olika former av medborgardialog.	2020-01-01	2020-12-31
I syfte att underlätta tillgång till information kring förvaltningens verksamheter utreder förvaltningen översättning av utvalda kommunikationsmaterial till relevanta språk, i samarbete med pensionärsrådet.	2019-01-01	2020-12-31
Åtgärder för ökad tillgänglighet i stadsmiljön utreds och genomförs i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet. En referensgrupp med personer med olika funktionsnedsättningar tillsätts av rådet för funktionshinderfrågor och tillgänglighetsvandringar genomförs på utvalda platser under den mörka delen av året.	2019-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Förvaltningen erbjuder en trygg förskoleverksamhet där barnen kan ingå i mindre sammanhang och därigenom göra sin röst hörd, bli sedda och bekräftade. Det pedagogiska uppdraget och det systematiska kvalitetsarbetet prioriteras utifrån de nationella målen i läroplanen, i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet.

Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag vilket ställer höga krav på förskoleverksamheten i ett socioekonomiskt utsatt område med höga ohälsotal och språklig mångfald. Förskolans medarbetare kompetensutvecklas inom det svenska språket och språksatsningen "Läslyftet", som samtliga förskollärare genomgått, fortsätter för barnskötarna. Vidare fortsätter förvaltningen att arbeta i enlighet med handlingsplanen för förbättrad arbetsituation för förskollärare och barnskötare. Under våren genomförs en gemensam pedagogisk utvecklingsvecka. Genom att samla terminens utvecklingsdagar under en vecka kan förskolans samlade kompetens användas till samtliga pedagoger utifrån verksamheternas olika behov.

Samtliga förskolor kommer under året att bygga upp sina pedagogiska miljöer utifrån fem gemensamma basmiljöer: läsmiljö, ateljé, drama/fantasi/rollek, bygg och konstruktion samt rörelse/musik/dans/sång. Basmiljöerna syftar till att säkra likvärdighet i den förskoleverksamhet som förvaltningen erbjuder.

Med bakgrund av de höga ohälsotal som finns i stadsdelsnämndsområdet planerar förvaltningen att starta en pilotverksamhet med ett barnhälsoteam. Samverkan mellan olika kompetenser förbättrar och underlättar möjligheterna att uppmärksamma barnens behov tidigt och bedriva ett främjande och förebyggande hälsoarbete. Teamet kommer arbeta med alla barn på förvaltningens förskolor i samverkan med vårdnadshavare, socialtjänst, skola samt andra aktörer.

Som en del i det hälsofrämjande arbetet utformar samtliga förskolor en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under dagen.

Förvaltningen prövar nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn och nå de som idag inte är inskrivna i förskolans verksamhet. Öppna förskolan och introduktionsförskolans arbete utvecklas och samverkan fortsätter med stadsdelsmammor, medborgarvärdar och svenska för invandrare (SFI).

Förvaltningen fortsätter arbetet med att öka andelen nöjda föräldrar men ser det som osäkert att målet uppnås då skillnaden är stor mellan tidigare års utfall och årets mål.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	32 %	32 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikator - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,4	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Skärholmens förskolebarn når sin fulla potential i en trygg förskola med hög pedagogisk kvalitet

Beskrivning

Flickor och pojkar

- erbjuds en trygg förskoleverksamhet där barnen kan ingå i mindre sammanhang och därigenom göra sin röst hörd, bli sedda och bekräftade
- deltar i en förskoleverksamhet där det pedagogiska uppdraget och det systematiska kvalitetsarbetet prioriteras utifrån de nationella målen i läroplanen, i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet

- har tillgång till en förskoleverksamhet där språkutveckling, naturvetenskap och matematik är prioriterade områden för att lägga en god grund för framtida skolgång
- deltar i förskollärlärd undervisning där förvaltningen verkar för att förskollärarna fördelas jämt över avdelningarna
- erbjuds daglig utevistelse där samtliga förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet
- har tillgång till en förskoleverksamhet där digitala verktyg används med ett pedagogiskt syfte och finns tillgängliga för alla barn
- med annat modersmål än svenska stöds i sin flerspråkighet och de språk barnen talar är synliga i verksamheten (till exempel i sånger, ramsor och sagor)
- med särskilda behov får anpassat stöd utifrån forskning och evidensbaserade metoder där förskolans stödenhet samordnar insatser och handleder arbetslag
- ges tillgång till stöd och individuella insatser där förskolan samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, psykiatri, skola samt andra aktörer
- som ännu inte deltar i förskoleverksamhet välkomnas till introduktionsförskolans och öppna förskolans verksamheter och deras vårdnadshavare får information om vad förskoleverksamhet är samt vilka former av verksamheter som finns att tillgå.

Övrigt

- satsningar på förskolläraernas och rektorernas ledarskap genomförs för att upprätthålla den pedagogiska kvaliteten
- förskolans medarbetare kompetensutvecklas inom det svenska språket för att kunna ge barnen en utbildning som ger god grund för framtida skolgång
- förvaltningen startar en pilotverksamhet med ett barnhälso team där olika kompetenser samverkar i ett främjande och förebyggande hälsoarbete för alla barn
- arbetet fortsätter i enlighet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.

Förväntat resultat

Förskolorna uppnår minst nivå 3,4 inom området barns språkliga och kommunikativa utveckling i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Förskolorna uppnår minst nivå 3,5 inom området pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Förskolorna har 0 avdelningar som saknar en legitimerad förskollärare

Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan 90 %

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning	88 %		År
Antalet avdelningar som saknar en legitimerad förskollärare	0		Tertial
Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5		År
Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,4		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna fortsätter kompetensutvecklingsstrategin "Läslifvet" för samtliga barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna implementerar fem gemensamma basmiljöer.	2020-01-01	2020-06-30
Förskolorna inrättar en pedagogisk utvecklingsvecka under våren för att gemensamt använda den kompetens som finns i förvaltningen till att kompetensutveckla pedagoger.	2020-01-01	2020-05-31
Förskolorna utvecklar arbetet för en jämställd förskola med arbetsmetoden "Sjuan". Analysarbetet fokuserar kring förskolornas pedagogiska miljö och språkarbetet.	2019-01-01	2020-12-31
Förskolorna utvecklar samarbetet med socialtjänst och skola för att främja ett ökat kunskapsutbyte.	2019-01-01	2020-12-31
Förvaltningen fortsätter arbeta i enlighet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2019-07-01	2020-12-31
Förvaltningen genomför en språksatsning för att öka kunskaperna inom det svenska språket för förskolans medarbetare.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen prövar nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn i förskolan.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen startar en pilotverksamhet med ett barnhälsosteam där olika kompetenser samverkar i ett främjande och förebyggande hälsoarbete för alla barn.	2020-01-01	2020-12-31
Medel söks för befintlig introduktionsförskola enligt anvisningar i budget.	2020-01-01	2020-12-31
Samtliga medarbetare inom förskolan får kompetensutveckling inom lågaffektivt bemötande.	2020-01-01	2020-12-31
Vid överföringen av ansvaret för omsorg på obekvämt arbetstid har förvaltningen ett nära samarbete med utbildningsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Förvaltningen fortsätter arbetet med att ge så tidiga och adekvata insatser som möjligt till framförallt barn och unga. De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns. En av de största skyddsfaktorerna för barn är att ha en fungerande skolgång. Socialtjänsten samverkar med skolorna gällande de barn som placeras utanför hemmet. Förvaltningen säkerställer även att de barn som är medföljande på skyddade boenden har tillgång till skolgång. Arbetet med skolsociala team fortlöper så att barn som riskerar att få ej godkända betyg får stöd. Förvaltningen är delaktig i att ta fram en stadsövergripande modell för hur arbetet ska bedrivas.

För att så tidigt som möjligt kunna ge insatser till barn och unga stärks samverkan med ett flertal olika samhällsaktörer samt förskolan. Förvaltningen arbetar med lokala operativa samverkansteam med uppdrag att säkerställa att samlade insatser ges till barn och unga i behov av detta.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att stärka samordningen för personer i behov av samlade insatser från både socialtjänsten och Region Stockholm. I de fall den enskilde inte har en Samordnad Individuell Plan initierar förvaltningen planen.

Förvaltningen kommer utarbeta en konkret handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Utifrån

strategin och handlingsplanen kommer samhandling att ske med relevanta samhällsaktörer. Anhörigstöd erbjuds till anhöriga till personer som utsatts för dödligt våld och förvaltningen verkar för att insatser till anhöriga ges på ett samordnat sätt från förvaltningen och samhällsaktörer.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetssätt gällande allvarssamtal inom 48 timmar med barn och ungdomar som misstänks för brott. Förvaltningen arbetar särskilt med samverkan med polisen inom ramen för arbetet då samtalen för närvarande hålls enbart av socialtjänsten. Arbetet med sociala insatsgrupper och formen för detta arbete är prioriterat från förvaltningens sida. Även inom detta område arbetar förvaltningen för att stärka samverkan med polisen. Förvaltningen inrättar 2020 en samordningsfunktion för att stärka samverkan mellan socialtjänst och polis.

Med målsättningen att öppna en familjecentral samverkar förvaltningen fortsatt med Region Stockholm inom ramen för projektet stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS). Föräldrar erbjuds stöd i föräldrarollen, bland annat i form av föräldrastödsprogram.

Förvaltningen samverkar med bland andra socialförvaltningen för att tillse att alla har en bostad, bland annat genom att delta i arbetet kring boendeplan för våldsutsatta. Tak-överhuvudet garantin implementeras i enlighet med den översyn som gjorts. Förvaltningen kommer vara delaktig i arbetet med att utveckla stödet till de personer som deltar i Bostad först.

Förvaltningen arbetar aktivt för att barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden ska få en egen bostad och förvaltningens bogrupp fortsätter det vråkningsförebyggande arbetet. För de barn som bor i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen, vid behov, kompensatoriska insatser.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla arbetssätt för att ge de som brutit med sina familjer utifrån utsatthet för hedersvåld stöd, med bland annat målsättningen att personen ska skapa ett nytt nätverk. Arbetssätt kommer även fortsätta att utvecklas för att arbeta med de som utövar våld i nära relation.

Förvaltningens arbete med barnperspektivet och barnrättsperspektivet inom framförallt socialtjänstens myndighetsutövande delar utvecklas och implementeras med utgångspunkt i barnkonventionen. Barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. När både barn och vuxna har insatser samordnas dessa.

Arbetet för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare utifrån Stockholm stads handlingsplan fortsätter. I de fall som socialsekreterare och biståndsbedömare utsätts för hot och våld upplever de att de får stöd från arbetsgivaren.

Personer med funktionsnedsättning får anpassad information om hur de kan delta i och påverka sin vardag. Brukarperspektivet är ständigt närvarande i alla insatser som utformas tillsammans med den enskilde. Förvaltningens verksamheter utvecklar i samverkan med bland annat rådet för funktionshinderfrågor och arbetsmarknadsförvaltningen fler arbetssätt för att målgruppen i större utsträckning ska kunna delta på arbetsmarknaden och för att underlätta en övergång till studier, praktikplats eller arbete.

Implementeringen av det pedagogiska ramverket inom LSS-verksamheterna i egen regi fortsätter med fokus på uppföljningen av utbildningens effekter. Det pedagogiska ramverket ska leda till ökad kunskap hos medarbetarna om olika funktionsnedsättningar, pedagogiska metoder samt en samsyn i arbetet med att stärka personer med funktionsnedsättningar

självbestämmande och delaktighet.

Utifrån programmet för tillgänglighet och delaktighet har förvaltningen i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor tagit fram ett antal aktiviteter som genomförs under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	84 %	84 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	87 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	92 %	öka	År
 Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	84 %	80 %	År
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	35 %	26 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	50 %	42 %	Tertial
 Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	46 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	50 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	78 %	År
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sin insats	80 %	80 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god	58 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	67 %	62 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	89 %	92 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	87 %	91 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen	82	fastställs 2020	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhoppbarverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hemgång från Barnahus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att öka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placerar på skolor	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30
 Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringssystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

I Skärholmen får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- som har behov av samordnade insatser från socialtjänsten och Region Stockholm har en Samordnad individuell plan (SIP) som säkerställer samordningen. Förvaltningen initierar SIP då det finns behov av en sådan plan
- som utsätts för övergrepp i rättssak ges stöd utifrån förvaltningens bedömning av behov
- dras inte in i kriminalitet. Samhandling sker, med relevanta aktörer, utifrån Stockholms stads strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet och en lokal handlingsplan som konkretiserar arbetet tas fram
- vars anhöriga utsatts för dödligt våld erbjuds anhörigstöd utifrån behov samt samordnade insatser från socialtjänst och samhällsaktörer
- som har en funktionsnedsättning ges förutsättningar att leva självständiga liv genom ett stöd baserat på kompetens om målgruppens behov samt användande av tydliggörande pedagogik
- som har en funktionsnedsättning har möjlighet att påverka förvaltningens verksamheter genom att förvaltningens medarbetare utvecklar forum för inflytande och använder de hjälpmedel som behövs för att möjliggöra kommunikation
- som har en funktionsnedsättning känner sig inkluderade i samhället genom att förvaltningen fortsätter det systematiska arbetet med att avlägsna enkelt avhjälpna hinder och exkluderande design i områdets offentliga rum i samverkan med rådet för funktionshinderfrågor. Genom att säkerställa att förvaltningens lokaler uppfyller rådande tillgänglighetskrav har personer med funktionsnedsättning lika möjligheter att ta del av förvaltningens verksamheter.

Flickor och pojkar

- i behov av stöd ger förvaltningen insatser tidigt. Samarbetet mellan socialtjänsten och förskolan stärks för att så tidigt som möjligt nå familjer i behov av olika typer av insatser. Insatserna som förvaltningen ger stärker skyddsfaktorer och undanröjer riskfaktorer
- är delaktiga i handläggningen av ärenden som rör dem direkt och indirekt. Förvaltningen utvecklar och implementerar barnperspektivet och barnrättsperspektivet med utgångspunkt i barnkonventionen. I familjer där både barn och vuxna har behov av insatser samordnas dessa
- går i skolan och har en obruten skolgång. I de fall barn har oundvikliga uppbrott i samband med att de placeras utanför hemmet samverkar socialtjänsten med skolorna enligt SAMS-modellen
- har en trygg boendesituation och de som bor i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen stöd och kompensatoriska insatser
- som är medföljande på skyddat boende har förskola eller skola under placeringstiden. Förvaltningen är delaktig i att utveckla de stödinsatser som de är placerade på skyddade boenden erbjuds under och efter placeringarna
- har föräldrar som erbjuds stöd i föräldrarollen. Förvaltningens insatser anpassas utifrån familjernas olika förutsättningar och levnadsvillkor. Föräldrastödsprogram erbjuds, bland annat för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck
- lever i familjer fria från våld. Samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola stärks i syfte att så tidigt som möjligt upptäcka våld i nära relation och hedersrelaterat våld och

förtryck

- som har låg skolnärvaro och riskerar att få ej godkända betyg får stöd genom skolsociala team. Förvaltningen är delaktig i att ta fram en stadsövergripande modell för arbetet med teamen och ser över möjligheterna till att arbeta mer på plats i skolor
- använder inte narkotika. Samverkan för att arbeta förebyggande mot narkotikaanvändning utvecklas mellan socialtjänst och samhällsaktörer
- som är yngre kommer mer frekvent i kontakt med ungdomsmottagningen. Förvaltningen har fokus på att i större utsträckning nå yngre pojkar
- i riskzon identifieras så tidigt som möjligt genom samverkan och samhandling mellan socialtjänst och samhällsaktörer
- som är i behov av samlade insatser från socialtjänst och skola får dessa då förvaltningen, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum
- som ingår i målgruppen för Sociala insatsgrupper får del av insatsen
- som misstänks ha begått brott kallas, med sina vårdnadshavare, till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar från det att det kommit till socialtjänstens kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott. Förvaltningen verkar för att polisen ska vara delaktig i samtalen.

Kvinnor och män

- har en bostad. De som är i behov av Bostad först får insatsen och stödinsatser med syfte att behålla sitt kontrakt. För att personer utsatta för våld i nära relation och/eller hedersrelaterat våld och förtryck som bedömts ha behov av akut- och genomgångsbostäder får tillgång till dessa samarbetar förvaltningen med bland annat socialförvaltningen för att ta fram en stadsövergripande boendeplan för målgruppen
- i behov av akutboende får detta i enlighet med tak-över-huvudet garantin som förvaltningen implementerar
- över 65 år som har behov av samlade insatser från socialtjänsten får dessa på ett samordnat sätt
- som tillhör särskilt utsatta grupper utifrån våldsutsatthet möts av medarbetare med kompetens inom våld i nära relation
- utsatta för våld i nära relation och/eller utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och skydd och upplever efter avslutad utredning/insats att våldet upphört. Förvaltningen är delaktig i att utveckla de stödinsatser som de är placerade på skyddade boenden erbjuds under och efter placeringarna
- som har funktionsnedsättningar och som är utsatta för våld i nära relation och/eller hedersrelaterat våld och förtryck får anpassat stöd och skydd
- som utövar våld mot närstående får stödinsatser från förvaltningen för att upphöra med våldsutövandet
- som är förstagångsföräldrar erbjuds ett utökat hembesöksprogram i samverkan mellan socialtjänsten och BVC, med syfte att informera om vilka verksamheter förvaltningen erbjuder som exempelvis föräldrarådgivning och öppen förskola samt stöd via socialtjänsten
- som har insatser för sitt missbruk har adekvata insatser som avslutas enligt plan
- som har funktionsnedsättningar är delaktiga i handläggningen av sina ansökningar och i genomförandet av sina insatser. Förvaltningen medverkar tillsammans med bland annat socialförvaltningen kring att inventera och utreda hur samarbetet runt personer som tillhör personkretsen för LSS och som har psykiatriska diagnoser kan utvecklas.

Övrigt

- socialsekreterare och biståndsbedömare utsätts inte för hot och våld och i de fall detta inträffar upplever de drabbade att de får stöd av arbetsgivaren
- förvaltningen deltar i och prioriterar införandet av nya sociala system
- alla medarbetare i förvaltningens LSS-verksamheter är certifierade i utbildningen Pedagogiska ramverket.

Förväntat resultat

Minst 84 % av de barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen återaktualiseras inte inom 12 månader efter avslutad insats

Minst 75 % av de familjehemsplacerade barnen i skolåldern klarar målen i kärnämnen i grundskolan

Minst 50 % av insatserna för vuxna med missbruksproblematik avslutas enligt plan

Minst 85 % av de som haft en insats eller utredning genom Relationsvåldscentrum upplever att allt våld upphört efter avslutad utredning/insats

Minst 77 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Minst 85 % av personer med funktionsnedsättning med insatsen LSS-bostad upplever sig trygga (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Minst 80 % av personer med insatser inom socialpsykiatri är nöjda med sin insats

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas	95 %		År
Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd	90 %		År
Andel kartläggningar med familjer som genomförs enligt Signs of Safety i samband med utredningar	50 %		År
♀ Andel medarbetare som certifierats i pedagogiska ramverket av totalt antal tillsvidareanställda medarbetare i förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi	95 %		Tertial
♀ Andel personer som haft kontakt med relationsvåldscentrum (RVC) som upplever att alla typer av våld har upphört efter avslutad utredning/insats	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak) programmet sprids och implementeras i förvaltningen.	2019-01-01	2020-12-31
Arbetet mellan relevanta aktörer som behöver samverka för att ge barn i behov av insatser utvecklas och stärks. Under 2020 ordnas samverkansträffar på olika nivåer mellan förskola, skola, socialtjänst och polis. Samverkansträffar för handläggare, lärare och poliser anordnas i de geografiska områdena.	2020-01-01	2020-12-31
Arbetsätt fortsätter att utvecklas för att ge stöd till personer som brutit med sin familj utifrån att de utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck.	2019-01-01	2020-12-31
Delaktighetsmodellen införs i flera av förvaltningens LSS-verksamheter som en plattform för ökat brukarinflytande.	2020-01-01	2020-12-31
En konkret handlingsplan utarbetas i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En samordningsfunktion inrättas med syfte att samverkan ska stärkas mellan socialtjänst och polis gällande barn och unga.	2020-01-01	2020-12-31
En uppföljning genomförs av förvaltningens stöd till anhöriga vars närstående har insatser från förvaltningen inom LSS och socialpsykiatri.	2020-01-01	2020-12-31
En utvärdering av pedagogiska ramverkets utbildningsmaterial och kursupplägg påbörjas i förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi.	2020-01-01	2020-12-31
Former för samhandling utvecklas gällande personer över 65 år med komplexa behov.	2020-01-01	2020-12-31
För att säkerställa medarbetarnas kompetens i svenska språket fortsätter utbildningssatsningen Språkutveckling på arbetsplatsen för medarbetare inom förvaltningens LSS-verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens egenregi-verksamheter inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorg fortsätter samarbeta med Stockholm Lab med fokus på att utveckla fler digitala arbetssätt och införa välfärdsteknik.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens medarbetare som arbetar i andras hem får utbildning i individanpassat brandskydd.	2020-01-01	2020-12-31
Föräldrastödsprogram, exempelvis Alla barn i centrum (ABC) och Föräldraskap i Sverige, och familjebehandling erbjuds.	2019-01-01	2020-12-31
Genom utbildning får medarbetarna inom förvaltningens verksamheter inom socialpsykiatri och hemtjänsten ökad kunskap kring samlarsyndrom.	2020-01-01	2020-12-31
I samverkan med utbildningsförvaltningen fortsätter förvaltningen att arbeta för att sprida metoden Mentors in Violence Prevention (MVP) till fler skolor.	2019-01-01	2020-12-31
Implementeringen av det pedagogiska ramverket inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi fortsätter med fokus på uppföljningen av utbildningens effekter.	2020-01-01	2020-12-31
Kunskapsutbytet mellan förskola och socialtjänst fördjupas och förskolor får information från socialtjänsten om anmälningsskyldigheten och hur handläggningen går till efter att en anmälan inkommit till socialtjänsten.	2020-01-01	2020-12-31
Medarbetarna i förvaltningens LSS-verksamheter får utbildning gällande att förebygga, uppmärksamma och motverka målgruppens utsatthet för våld av närstående.	2020-01-01	2020-12-31
Möjligheterna att utöka antalet mätningar av brukarnöjdheten i verksamhetsområdena socialpsykiatri och personer med funktionsnedsättning utreds.	2020-01-01	2020-12-31
Rådet för funktionshinderfrågor och förvaltningen samverkar i utformandet av förvaltningens egna brukarundersökningar som används inom verksamhetsområdena socialpsykiatri och personer med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2020-12-31
Samverkan med fastighetsägare och andra relevanta aktörer förstärks för att vidareutveckla det vräkningsförebyggande arbetet med speciellt fokus utifrån lagen om olovlig andrahandsuthyrning.	2019-01-01	2020-12-31
Utifrån resultaten i den brukarrevision som genomförts inom verksamhetsområdet socialpsykiatri prövas nya arbetssätt och metoder med fokus på brukarnas inflytande och delaktighet.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Äldre kvinnor och män ska känna sig trygga med förvaltningens äldreomsorg och kunna leva ett självständigt liv genom hela ålderdomen. Omsorgen ska utformas utifrån äldreomsorgens

värdegrund samt Stockholms stads program för jämställdhet, delaktighet och HBTQ så att stödinsatser och verksamheter bidrar till lika rättigheter och möjligheter. För att säkerställa detta ska fler verksamheter inom äldreomsorgen HBTQ-diplomeras. En kartläggning ska genomföras av äldres behov av hemtjänst på andra språk än svenska. Detta syftar i förlängningen till att öka tryggheten för de äldre i ordinärt boende genom att den äldre får ökad möjlighet till ömsesidig kommunikation. Förvaltningen kommer också att utreda förutsättningarna för att inrätta en fältarbetare med uppdraget att arbeta uppsökande gentemot äldre.

I syfte att minska upplevelsen av social isolering och ensamhet hos äldre erbjuder förvaltningen möjligheter till möten och socialt umgänge i aktivitetscenter och sociala träffpunkter. Under 2020 kommer en översyn av dessa verksamheters aktivitetsutbud och öppettider att genomföras för att säkerställa att de möter de äldres behov. Förvaltningen genomförde under 2019 en äldre festival som var uppskattad av stadsdelsnämndsområdets äldre invånare och kommer därför också genomföra Äldrefestival 2020.

Under 2020 kommer förvaltningen genomföra satsningar på att öka nöjdheten hos de äldre avseende måltidssituationen. Utgångspunkten är att måltidens sociala dimension är av lika stor vikt som den fysiologiska. Förvaltningen har under 2019 erbjudit äldre med hemtjänst i ordinärt boende möjligheten att äta gemensamma måltider och detta kommer att fortsätta under 2020. Förvaltningens dietist kommer att arbeta med att utveckla arbetssätt för att förhöja måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen i egen regi.

Förvaltningen kommer att fortsätta sitt arbete med att införa digital teknik inom äldreomsorgen och att ge medarbetarna förutsättningar att förverkliga goda idéer för ökad kvalitet i verksamheten. Förvaltningens äldreomsorg fortsätter samarbetet med Stockholm Digital Care och med Stockholm Lab (tidigare Idésluss).

Förvaltningen kommer också att ta fram ett informationsmaterial om förvaltningens och Stockholms stads insatser för äldre. Materialet kommer att skickas till samtliga äldre inom stadsdelsnämndsområdet med syftet att informera om insatser för ökad grad av trygghet och socialt umgänge.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	70 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	62 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	84 %	86 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	70 %	77 %	År
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	94 %	92 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	82 %	85 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	75 %	82 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Skärholmens äldre invånare är trygga och har tillgång till insatser som präglas av hög kvalitet och självbestämmande

Beskrivning

Äldre kvinnor och män

- har en omsorg som utformas i samråd med de äldre. De äldre har inflytande över förvaltningens verksamheter och respekteras i sitt självbestämmande
- har en hemtjänst med hög personalkontinuitet som anpassas till de äldres behov och önskemål. Detta leder till att fler äldre väljer att bo kvar hemma längre
- har en trygg övergång från slutenvården till hemmet genom en god samverkan mellan förvaltningen och primär- och slutenvården samt arbetssättet tryggt mottagande i hemmet
- har goda möjligheter till social gemenskap vid aktivitetscenter och andra sociala träffpunkter där de kan äta i sällskap av andra och ta del av ett varierat utbud av aktiviteter som möter de äldres behov
- har en omsorg med en hög grad av välfärdsteknik vilket möjliggörs genom att förvaltningens äldreomsorgsverksamheter utgör testmiljö av digitala lösningar för Stockholm Digital Care. Den digitala tekniken ska möjliggöra ett självständigt liv högre upp i ålderdomen. De äldre ska också få stöd i att utveckla sin digitala kompetens
- erbjuds näringsrik mat med hög andel ekologiskt innehåll och med låg klimatpåverkan. Äldreomsorgens medarbetare ska ha hög kompetens kring måltidens betydelse för den äldres

välbefinnande så att de kan utforma måltidssituationer som blir trevliga och lustfyllda för de äldre

- ska mötas av medarbetare med en hög kompetens i demens och personcentrerad omvårdnad. Förvaltningen verkar för att de äldre kan kommunicera på sitt eget språk i kontakten med äldreomsorgsverksamheterna.

Övrigt

- alla äldreomsorgsverksamheter i förvaltningens egen regi är Silviahems-certifierade
- samhandläggning kring äldre i hemlöshet, med psykisk ohälsa och med missbruksproblematik finns
- förvaltningen erbjuder anhöriga till äldre kvinnor och män ett anhörigstöd som är stödjande och vägledande.

Förväntat resultat

Minst 80 % av omsorgstagarna i hemtjänsten är trygga

Minst 82 % av omsorgstagarna i vård och omsorgsboende är trygga

Minst 82 % av omsorgstagarna i hemtjänsten är nöjda

Minst 75 % av omsorgstagarna i vård och omsorgsboende är nöjda

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel äldre med hemtjänst som anser att beslutet motsvarar behovet	62 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En kartläggning av behovet av hemtjänst på andra språk än svenska genomförs.	2020-01-01	2020-12-31
En översyn av aktivitetscentrens utbud av aktiviteter och öppettider genomförs i syfte att säkerställa en verksamhet som möter målgruppens behov.	2020-01-01	2020-12-31
Ett informationsmaterial om förvaltningens och Stockholms stads insatser för äldre skickas ut till äldre i stadsdelsnämndsområdet.	2020-01-01	2020-12-31
Fler verksamheter inom förvaltningens äldreomsorg HBTQ-diplomeras.	2020-01-01	2020-12-31
För att säkerställa medarbetarnas kompetens i svenska språket fortsätter utbildningssatsningen Språkutveckling på arbetsplatsen för medarbetare inom förvaltningens äldreomsorgsverksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens egenregi-verksamheter inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorg fortsätter samarbeta med Stockholm Lab med fokus på att utveckla fler digitala arbetssätt och införa välfärdsteknik.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens hemtjänst i egen regi säkerställer att äldre som vill göra sina inköp digitalt får stöd i det.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens hemtjänst i egen regi utvecklar nya arbetssätt för regelbundna uppföljningar av personalkontinuiteten.	2020-01-01	2020-12-31
I samråd med förvaltningens dietist utvecklas arbetssätt och metoder inom förvaltningens äldreomsorg för att förhöja måltidens sociala dimension i syfte att motverka social isolering.	2020-01-01	2020-12-31
I syfte att utveckla den uppsökande verksamhetens förmåga att identifiera sårbara grupper utreder förvaltningen möjligheten att inrätta äldrefamiljare.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Möjligheterna att utöka antalet mätningar av brukarnöjdheten inom äldreomsorgen utreds.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

I samarbete med Stockholm Business Region AB arbetar förvaltningen för att näringslivet ges goda förutsättningar att etablera eller omlokalisera sig med syfte att stärka Skärholmens roll som en del av den regionala kärnan Skärholmen/Kungens kurva.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att inkludera och ge utökade möjligheter till det lokala näringslivet att påverka stadsutvecklingsprocesser samt det strategiska trygghets- och hållbarhetsarbetet inom stadsdelsnämndsområdet. Att skapa förutsättningar för näringslivet att vara en viktig samverkanspart i förvaltningens arbete för nyanländas etablering på arbetsmarknaden är också prioriterat.

Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Säkerställandet av en god tillgång till likvärdiga boendelösningar, samhällsservice och arbetsplatser är förvaltningens utgångspunkt i samverkan kring utvecklingen av trygga och attraktiva stadsdelar. Förvaltningen bidrar till det lokala utvecklingsarbetet och verkar för en socialt sammanhållen stad med stärkta strategiska samband och fokusområden i enlighet med översiktsplanen inom ramen för projektet Fokus Skärholmen.

Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förvaltningen prioriterar arbetet för att öka andelen som tycker att det är enkelt att ta sig fram i sin stadsdel. Förvaltningen tillgängliggör trygga och säkra gång- och cykelbanor med minskade konflikter mellan gående och cyklister. Parker och andra gröna ytor uppmuntrar till lek, rörelse och integration mellan bostadsområden. Då fler väljer att vara ute upplevs utemiljöerna som mer levande och trygga.

Arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser fortsätter. Förvaltningen arbetar för att öka andelen miljöbränsle som förbrukas i förvaltningens etanol- och biogasfordon.

Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Förvaltningen erbjuder ett modernt och attraktivt utbud av kultur i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter samt i verksamheter för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Bland prioriterade aktiviteter finns 127 festivalen och Äldrefestival 2020. Syftet med äldrefestivalen är att öka möjligheten till nya möten och socialt umgänge för de äldre i stadsdelsnämndsområdet. Under 2020 kommer förvaltningen också att utöka den fysiska scenen för kulturupplevelser genom att delvis förlägga kulturutbudet till parklekar och parker.

Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Förvaltningen arbetar på flera sätt med att främja ekosystemtjänster och biologisk mångfald i stadsdelsnämndsområdets utemiljöer. Inom ramen för detta prioriteras bland annat arbetet med att öka tillgängligheten för Sätmaskogens naturreservat, fortsatt arbete med

mångfunktionella parker, bad och andra utemiljöer samt att tillvarata gröna ytors potential för hantering av extrema klimatrelaterade händelser. Utöver detta verkar förvaltningen för att minska klimatpåverkan genom att servera måltider med en hög andel ekologiskt innehåll i stadens verksamheter samt att minska uppkomsten av avfall och matsvinn.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Förvaltningen har utgått från förslaget till näringslivspolicy för Stockholms stad och utarbetat ett förslag till handlingsplan för näringslivsarbetet i förvaltningen, som stadsdelsnämnden kan fatta beslut om i början av 2020. Handlingsplanens övergripande syfte är att stärka Skärholmens roll som en del av den regionala kärnan Skärholmen/Kungens kurva.

Förvaltningen samarbetar under 2020 med Stockholm Business Region AB i arbetet med att erbjuda näringslivet goda förutsättningar att etablera eller omlokalisera sig i stadsdelsnämndsområdet. Näringslivet erbjuds ökade möjligheter och goda förutsättningar att vara en viktig samverkanspart i förvaltningens arbete kring innovation, hållbarhet och nyanländas snabba etablering på arbetsmarknaden.

Nämndmål:

Näringslivet i Skärholmen har stöd att utvecklas och är en viktig samverkanspart för förvaltningen

Beskrivning

Näringslivet

- får goda förutsättningar att etablera eller omlokalisera sig, växa och utvecklas i stadsdelsnämndsområdet. Skärholmens roll som del av den regionala kärnan Skärholmen/Kungens kurva förstärks
- får goda förutsättningar att samverka med förvaltningen och staden i arbetet för ökad tillväxt och fler arbetstillfällen
- får förutsättningar att samverka med förvaltningen i arbetet kring innovation och ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart samhälle
- får goda förutsättningar att samverka med förvaltningen och andra samhällsaktörer för att nyanlända ska etableras snabbt på arbetsmarknaden.

Förväntat resultat

Samverkansformer mellan förvaltningen och det lokala näringslivet har utvecklats i enlighet med den av stadsdelsnämnden beslutade handlingsplanen för näringslivsarbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen arbetar för att det lokala näringslivet inkluderas och ges utökade möjligheter att påverka stadsutvecklingsprocesser och det strategiska trygghets- och hållbarhetsarbetet inom stadsdelsnämndsområdet, inte minst genom deltagande i platssamverkan och Fokus Skärholmen.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Samverkan med näringslivet och arbetsmarknadsförvaltningen fördjupas i syfte att förbättra förutsättningarna för nyanlända och andra som är i behov av att etableras snabbt på arbetsmarknaden.	2020-01-01	2020-12-31
Under ledning av, och i nära samverkan med, Stadsledningskontoret, Stockholm Business Region och andra berörda aktörer stödjer förvaltningen arbetet med att underlätta etablering och eller omlokalisering av små och stora företag i enlighet med stadens översiktsplan och investeringsstrategi. Skärholmens roll som del av den regionala kärnan Skärholmen/Kungens kurva förstärks.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Säkerställandet av en god tillgång till likvärdiga boendelösningar, samhällsservice och arbetsplatser är förvaltningens utgångspunkt i samverkan kring utvecklingen av trygga och attraktiva stadsdelar. Förvaltningen bevakar stadsdelsnämndsområdets lokala behov och verkar för en socialt sammanhållen stad med stärkta strategiska samband och fokusområden i enlighet med översiktsplanen inom ramen för projektet Fokus Skärholmen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål:

Skärholmens bostadsbyggande är hållbart och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- har tillgång till ett varierat utbud av trygga och tillgängliga utemiljöer, bostadsalternativ och tillkommande samhällsservice så som förskolor, omsorgsbostäder och idrottsplatser. Förvaltningen lyfter och bevakar det lokala perspektivet i det gemensamma stadsutvecklingsarbete som genomförs inom ramen för projektet Fokus Skärholmen
- har god kännedom om Fokus Skärholmen, vet var de kan hitta information och hur de påverkas, hur de kan påverka samt hur deras synpunkter tas omhand
- som tillhör grupper som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för får sina behov tillgodosedda i tillgängliga och flexibla lokaler och bostäder.

Övrigt

- strategiska samband och fokusområden som identifierats i stadens översiktsplan stärks vid investeringar i stadsdelsnämndområdets utemiljöer.

Förväntat resultat

Minst 3 stycken planerade projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal planerade projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS	3		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen samarbetar med socialförvaltningen gällande planering och utbyggnad av boenden för personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.	2019-01-01	2020-12-31
Med syfte att nå ut till berörda invånare stöttar förvaltningen stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret vid tidiga medborgardialoger, informationsinsatser eller samrådsprocesser. Arbetet sker inom ramen för stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen.	2020-01-01	2020-12-31
Vid granskning av översikts- och detaljplaner gällande LSS-bostäder samarbetar förvaltningen med rådet för funktionshinderfrågor.	2019-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förvaltningen tillgängliggör trygga och säkra gång- och cykelbanor med minskade konflikter mellan gående och cyklister. Stadsdelsnämndsområdets utemiljöer underlättar för de som arbetspendlar, promenerar, rullar eller motionerar inom och mellan stadsdelarna. Parker och andra gröna ytor uppmuntrar till lek, rörelse och integration mellan bostadsområden. Då fler väljer att vara ute upplevs utemiljöerna som mer levande och trygga.

Arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser fortsätter. Förvaltningen ökar andelen miljöbränsle som förbrukas i förvaltningens etanol- och biogasfordon.

Nämndmål:

I Skärholmen är det enkelt och tryggt att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar samt till angränsande områden

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- har tillgång till trygga och säkra gång- och cykelbanor. Konflikterna mellan gående och cyklister minskar vid utformningen av stadsmiljön och när de identifieras
- har lätt att arbetspendla, promenera, rulla eller motionera inom och mellan stadsdelar och stadsdelsnämndsområden i utemiljöer som uppmuntrar till lek, rörelse och integration mellan bostadsområden. Då fler väljer att vara ute upplevs utemiljöerna som mer levande och trygga.

Övrigt

- planeringen av stadsmiljön utgår från ett jämställdhetsperspektiv med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar
- förvaltningens verksamheter har en ökad andel av miljöbränsle i sina etanol- och biogasfordon.

Förväntat resultat

Andelen miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon är minst 85 %.

Minst 87 % av de boende i stadsdelsnämndsområdet anser att det är enkelt att ta sig fram till fots i den stadsdel där de bor.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	85 %		År
♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel till fots.	87 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
För bättre tillgänglighetsanpassning av snöröjningen fortsätter förvaltningen arbetet med att samordna snöröjningsinsatser med trafikkontoret.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen deltar i genomförandet av stadens gångplan.	2019-01-01	2020-12-31
I arbetet med att skapa fullvärdiga cykelpendlingsstråk bistår förvaltningen trafikkontoret. Stadsmiljön anpassas för att minska konfliktytor mellan gående och cyklister där de identifieras.	2019-01-01	2020-12-31
Vid planering av investeringar i gång- och cykelstråk utgår förvaltningen från de strategiska samband och fokusområden som identifierats i stadens översiktsplan.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Förvaltningen erbjuder ett modernt och attraktivt utbud av kultur i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter samt i verksamheter för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Utbudet speglar den mångfald som finns i stadsdelsnämndsområdet och invånarna har likvärdig tillgång till aktiviteter. Förvaltningens verksamheter är utformade så att alla tryggt ska kunna ta del av utbudet.

Fritidsverksamheten ska vara trygg och jämställd samt anpassas efter ungas behov och önskemål om vad som ger en meningsfull fritid. Fritidsverksamheten samverkar med föreningslivet för att lotsa unga till ledarledda fritidsaktiviteter och/eller träning. Inspiration och kunskapsutbyte sker genom samarbeten med föreningslivet och fritidsverksamheter i andra stadsdelsnämndsområden. Verksamheten är välkomnande för alla och genom uppsökande arbete får fler unga kunskap om vad som erbjuds i stadsdelsnämndsområdet. 127-festivalen, som utvecklas och genomförs av ungdomar, erbjuder hälsofrämjande kostnadsfria aktiviteter och arbetsmöjligheter.

Kultursekreteraren utvecklar det lokala kulturarbetet genom samarbete med bland annat biblioteket, kulturskolan och stadsmuseet kring aktuella evenemang i stadsdelsnämndsområdet. Den fysiska scenen för kulturupplevelser utökas genom att utbudet delvis förläggs till parklekar och parker. Bland annat genomförs interaktiva dansföreställningar i parklekarna som formas utifrån besökarnas rörelser och aktiviteter.

Förvaltningen genomför Äldrefestival 2020. Syftet med festivalen är att öka möjligheten till nya möten och socialt umgänge för de äldre i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen hoppas också på att nå fler och andra grupper av äldre än de som redan har kontakt med

förvaltningens öppna verksamheter.

Förvaltningen tillgängliggör ett varierat utbud av möjligheter för utomhusvistelse, vardagsmotion och sociala aktiviteter som uppmuntrar till rörelse, möten med andra och platstaggande i stadsdelsnämndsområdets offentliga rum.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att i vattennära stadsdelar att anlägga bryggor där föreningar kan förtöja föreningsflottor, exempelvis bastuflottor och förråd för utrustning till vattenidrotter, för självkostnadspris.	2020-01-01	2020-12-31
 Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31
 Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Skärholmens invånare har tillgång till ett modernt och varierat utbud av kultur, idrott- och fritidsaktiviteter samt öppna verksamheter

Beskrivning

Barn och unga

- erbjuds en meningsfull och trygg fritid där alla känner sig välkomna till öppna mötesplatser
- har tillgång till ett modernt och attraktivt utbud av kultur i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter
- har tillgång till parklekar där förvaltningen verkar för att utveckla de pedagogiska och lekfulla miljöerna
- har god kunskap om hur de kan påverka den fritidsverksamhet som erbjuds
- har tillgång till ett varierat utbud av möjligheter för utomhusvistelse, vardagsmotion och sociala aktiviteter så som attraktiva spontanidrottsplatser och lokala kulturupplevelser i sin närmiljö

- får stöd i sina studier genom studiehjälp på fritidsverksamheten i samverkan med föreningar
- har tillgång till roliga och meningsfulla sommar- och vinterlovsaktiviteter där 127-festivalen erbjuder kostnadsfria aktiviteter med respektfulla möten, goda förebilder och arbetsmöjligheter.

Kvinnor och män

- har tillgång till ett levande kultur- och föreningsliv som speglar den positiva mångfald som finns i stadsdelsnämndsområdet och möter behovet också hos äldre och personer med funktionsnedsättning.

Övrigt

- fritidsverksamheten får inspiration och kunskapsutbyte genom samarbeten med föreningslivet och fritidsverksamheter i andra stadsdelsnämnder
- kultursekreteraren verkar för att kulturutbudet är varierat och utmanar rådande tankar om vad scenkonst kan vara, upplevelseenkäter används kontinuerligt för att utveckla utbudet
- förvaltningen verkar för att den fysiska scenen för kulturupplevelser erbjuds såväl inomhus som utomhus
- kultursekreteraren arbetar för att barn och äldre kan mötas i kulturrevenemang genom att bjuda in båda målgrupperna
- förvaltningen samverkar regelbundet med biblioteket, kulturskolan och stadsmuseet kring aktuella evenemang i stadsdelsnämndsområdet
- förvaltningen verkar för bättre tillgång till samlingslokaler samt tillhandahåller föreningsbidrag för ett levande kultur- och föreningsliv
- fritidsverksamhetens arbete med att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för barn och unga tar sin grund i de fokusområden som finns i stadens olika program för jämställdhet, tillgänglighet och delaktighet, barnets rättigheter och HBTQ-frågor.

Förväntat resultat

Minst 82 % av vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud

Minst 94 % av besökarna av fritidsverksamheten känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds

Minst 81 % av de boende i stadsdelsnämndsområdet anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott, som till exempel motionsspår, bollplaner och öppna parkytor

Minst 62 % av de boende i stadsdelsnämndsområdet anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden i den stadsdel där de bor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel besökare i fritidsverksamheten som känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds	94 %		År
♀ Andel besökare i förvaltningens aktivitetscenter för äldre som är nöjda med utbudet av aktiviteter	90 %		År
Andel invånare som anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott, som tex motionsspår, bollplaner och öppna parkytor	81 %		År
Andel nyttjade teaterbesök förmedlade genom kultursekreteraren	80 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud	82 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former (lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama).	87 %		År
♀ I den stadsdel där jag bor finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden.	62 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
127-festivalen genomförs i samarbete med föreningslivet och genom ett IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med JKS-basket.	2018-01-01	2020-12-31
Arbetet utvecklas med att förbättra möjligheterna till spontanidrott, kulturutövning och sociala aktiviteter i samband med utveckling eller upprustning av parker och naturområden.	2017-01-01	2020-12-31
I parklekarna genomförs interaktiva dansföreställningar där dans och rörelse utgår från barnens pågående lek.	2020-01-01	2020-12-31
I samarbete med förvaltningens kultursekreterare arrangerar egen regi- verksamheterna inom omsorgen om äldre, LSS och socialpsykiatri kulturaktiviteter för målgrupperna i förvaltningens lokaler.	2020-01-01	2020-12-31
Äldrefestival 2020 genomförs.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Förvaltningen arbetar utifrån Stockholms stads miljöprogram med olika insatser för en hållbar och god livsmiljö inom stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen tillgängliggör grönskan och vattnet genom att Sätterskogens naturreservat och dess kulturella och rekreativa värden lyfts både vid fysiska investeringar och i kommunikationsinsatser. Åtgärder innefattar skötsel av stigar, elljusspår och skyltning. Tillgång till mångfunktionella parker, bad och andra utemiljöer med ekologiska och rekreativa värden stärks också. Arbetet sker inom ramen för Grönare Stockholm och i nära samarbete med trafikkontoret.

Möjligheter för stadsodling underlättas och tillgängliggörs. Förvaltningen prövar stadsodling som platsaktiverande, samt generations- och bakgrundsöverskridande, funktion i utvalda parklekar med syftet att fler ska vistas i parklekarna och att den upplevda tryggheten ska öka.

Förvaltningen tar tillvara gröna ytors potential för hantering av extrema klimatrelaterade händelser. Vatteninsamlade ytor anläggs och träd planteras för skugga och Co2 bindning. Arbetet för att stärka den biologiska mångfalden fortsätter och genomförs i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden. Åtgärderna innefattar plantering av perenner och hantering av död ved, ökad ängsytta samt skötsel av ekmiljöer och groddammar.

Arbetet för en kemikaliesmart och giftfri förskola fortsätter med Kemikaliecentrums vägledning som utgångspunkt. Förskolans kocknätverk inspirerar till användning av, och kunskap kring, klimatsmarta och ekologiska livsmedel. Förvaltningen erbjuder måltider som är näringsrika och i allt högre grad ekologiska i enlighet med Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat.

Arbetet mot minskad klimatpåverkan fortsätter genom minskad uppkomst av avfall i alla verksamhet, exempelvis genom kraftigt minskad användning av engångsprodukter och plastprodukter. Förvaltningen verkar för återanvändning av en större andel produkter och

material samt minskning av matsvinn i de verksamheter som serverar och tillagar mat. Utifrån handlingsplanen för ett fossilfritt Stockholm 2040 arbetar förvaltningen med att öka andelen miljöbränsle i förvaltningens etanol- och biogasfordon. Samverkan beträffande kunskap och implementering av satsningar på klimatsmarta lösningar utvecklas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	70 %	70 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	50 %	55 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	2 %	2 % energieffektivisering relativt 2018	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,35 GWh	1945 GWh	År
 Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	40 st	5 000 st	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Ekosystemtjänster och biologisk mångfald främjas i Skärholmens naturmiljöer

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- har tillgång till grönskan och vattnet genom att Sätmaskogens naturreservat är tillgängligt. Reservatets kulturella och rekreativa värden lyfts och tillgängliggörs både vid fysiska investeringar och i kommunikationsinsatser där behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning är i fokus
- har tillgång till mångfunktionella parker, bad och andra utemiljöer med stärkta ekologiska och rekreativa värden. Arbetet sker inom ramen för Grönare Stockholm
- får möjlighet till stadsodling i sina närområden.

Övrigt

- den biologiska mångfalden gynnas genom fortsatt samverkan med miljö- och hälsoskydds-nämnden
- stadsdelsnämndsområdets gröna ytors förmåga att hantera extrema klimatrelaterade händelser tas tillvara vid investeringar i klimatanpassningsåtgärder.

Förväntat resultat

Minst 95 % av mätillfällena av strandbadens vatten visar bra vattenkvalitet
Minst 5m2 naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens
prioriteringsstöd genomförs

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel m2 naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd som genomförs under året.	5 %		År
Andel mätillfällena av strandbadens vatten som visar på bra vattenkvalitet	95 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetet med att tillgängliggöra Sätterskogens naturreservat fortsätter med fokus på rekreativa och kulturella värden. Förvaltningen samarbetar med idrottsförvaltningen samt miljöförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31
För att stärka den biologiska mångfalden i Sätterskogens naturreservat samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen.	2019-01-01	2020-12-31
Förvaltningen bevakar det nya miljöprogrammet vid planering av investeringar och underhållsarbete i stadsdelsnämndsområdets utemiljöer. Arbetet genomförs i samverkan med berörda förvaltningar.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen bidrar till goda möjligheter för stadsodling i parker. Arbetet genomförs i samverkan med berörda förvaltningar och samhällsaktörer. Möjlighet till platsaktivering genom stadsodling prövas i utvalda utemiljöer.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen utvecklar arbetet med att tillvarata grönytors möjligheter att motverka och mildra effekterna av extrema klimatrelaterade händelser, som intensiva värmeböljor och skyfall. Klimatinvesteringsmedel söks för nya investeringar.	2020-01-01	2020-12-31
I samarbete med trafikkontoret fortsätter förvaltningen arbetet med Grönare Stockholm där fokus ligger på att stärka stadsdelsnämndsområdets gröna infrastruktur och mångfunktionalitet i parker och grönområden. Arbetet stärker också de gröna svaga sambanden som är identifierade i översiktsplanen.	2020-01-01	2020-12-31
I samverkan med trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret samt miljöförvaltningen kartläggs stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO). Syftet är att kunna följa dess utveckling över tid och utreda lämpliga biotopsskyddsområden.	2020-01-01	2020-12-31
Med stöd från projektet "Effektivare miljöövervakning av stadens natur" utvecklas mätningen och uppföljningen av utfört arbete med ekologiska förstärkningsåtgärder.	2019-01-01	2020-12-31
Som en del av strategin för biologisk mångfald utöka andelen perenna rabatter som främjar pollinatörer.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giffria och klimatsmarta

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- som möter förvaltningens verksamheter erbjuds måltider som är näringsrika, klimatsmarta, närodade och aptitliga samt i allt större grad ekologiska måltider i enlighet med stadens strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat.

Förvaltningens

- klimatpåverkan minskar genom att uppkomsten av avfall minskar i all verksamhet, exempelvis genom kraftigt minskad användning av engångsprodukter och plastprodukter
- förskoleverksamheter är kemikaliefria och barnen görs delaktiga i arbetet för en hållbar framtid bland annat genom arbetet med förvaltningens skräpplockarbok
- verksamheter verkar för att en större andel produkter och material återanvänds
- matsvinn minskar i de verksamheter som serverar och tillagar mat.

Förväntat resultat

Förskolorna uppnår nivå tre inom kemikaliesmart förskola
Förvaltningen fasar ut engångsartiklar från sina verksamheter
En miljö- och klimatsamordnare tillsätts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbete med sortering av matavfall och förbättring av källsortering fortsätter. Förvaltningen utreder och genomför åtgärder för att minska uppkomsten av avfall och öka möjligheterna för återanvändning och material- och/eller energiåtervinning.	2019-01-01	2020-12-31
Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling".	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna använder sig av förvaltningens skräpplockarbok "Toli och kampen mot sopmonstret" för att öka medvetenheten kring arbetet mot nedskräpning.	2019-01-01	2020-12-31
Förskolorna uppnår nivå tre inom kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen bevakar det nya miljöprogrammet. Aktiviteter och arbetssätt som möter programmets målsättningar säkerställs inom samtliga verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen fasar ut engångsartiklar från sina verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen tillsätter en miljö- och klimatsamordnare.	2020-01-01	2020-12-31
Möjligheterna till ett matsvinn-projekt utreds inom förvaltningens verksamheter. Syfte med projektet är i första hand att minska förskolornas matsvinn.	2020-01-01	2020-12-31
Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare projekterar utifrån krav på motsvarande Miljöbyggnad. Förvaltningen beaktar att förskolegårdar är stora och attraktivt utformade med naturmaterial och en ändamålsenlig fördelning mellan gröna- och hårdgjorda ytor för att utgöra en inbjudande miljö för pedagogik, vistelse och lek.	2019-01-01	2020-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Förvaltningen har en ekonomi i balans genom kostnadseffektiva verksamheter anpassade till gällande lagstiftning och stadens riktlinjer samt målgruppernas behov och efterfrågan. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på social hållbarhet och jämställdhet. Ekonomiarbetet i förvaltningen präglas av ett helhetstänk med gemensamt ansvar för att bidra till en ekonomi i balans.

Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

En trygg och säker arbetsmiljö gagnar såväl förvaltningens medarbetare som invånarna i

stadsdelen. Därför kommer särskilt fokus ligga på det systematiska arbetsmiljöarbetet med särskild inriktning på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt hälso- och livsstilsfrågor. Årliga arbetsmiljöutbildningar för chefer och skyddsombud samt föreläsningar för alla medarbetare inom hälsa och arbetsmiljö är exempel på aktiviteter som kommer att genomföras. Förvaltningen utvecklar en policy för besök och skalskydd och ser över säkerheten i arbetsmiljön vid möten med brukare och klienter.

Omvärlden förändras i snabb takt. Det är därför av stor vikt att ledare och medarbetare utvecklas utifrån förändrade behov i verksamheten. Alla ledare ska utbildas i förändringsledning och alla medarbetare kommer att genomföra en digital utbildning i medarbetarskap som belyser de rättigheter och skyldigheter samtliga anställda har.

Arbetet med att minska sjukfrånvaron är fortsatt prioriterat, specifikt på de enheter där sjukfrånvaron är hög. Särskilt fokus kommer att läggas på den långa sjukfrånvaron och sjukfrånvaro på grund av arbetsrelaterad psykisk ohälsa.

Arbetet med kompetensförsörjning fortsätter utifrån den fastställda kompetensförsörjningsplanen med inriktning på att utveckla och engagera alla medarbetare. För att säkra chefsförsörjningen behöver nya alternativa vägar prövas. Ett exempel är förvaltningens chefstraineeprogram.

Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla arbetet med den långsiktiga strategiska planeringen av lokaler. Verksamheternas framtida lokalbehov kartläggs och befintliga lokaler ska bedömas utifrån ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Kartläggningen av behov och bedömningen av befintliga lokaler utgör sedan en grund för det fortsatta arbetet med lokalförsörjningen.

Inom ramen för upphandling och inköp kommer under året påbörjas arbetet med införandet av kategoristyrning och säkerställandet av att gemensamma arbetsätt, processer och systemstöd får effekt i organisationen. I samarbete med det centralt drivna projektet VINST (Verktyg för inköp och upphandling) kommer under året att säkerställas att de gemensamma digitala verktygen inom inköpsprocessen nyttjas samt att kompetensnivån höjs i att kunna kravställa och genomföra upphandlingar samt i att följa upp ingångna avtal.

För att kunna möta det framtida samhällets behov och utmaningar krävs att förvaltningens arbete med att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter fortsätter. För att höja den digitala kompetensen och driva på den digitala transformationen i förvaltningen kommer fortbildning inom digitalisering och innovation att fortsätta på chefsnivå. Förvaltningen strävar även mot att formalisera arbetet med innovation. Genom central styrning, tydliggörande av arbetsprocesser samt genom att utse testmiljöer är förväntan att innovationsarbetet kommer att bedrivas mer systematiskt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

För att förvaltningens resurser ska användas på bästa sätt för medborgarna är det viktigt att samtliga verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Ekonomin följs upp månadsvis på enhets-, avdelnings- och nämndnivå. Nyckeltal i syfte att stödja ekonomiuppföljningen för att på bästa sätt stötta verksamheten och följs upp månatligen. Vid eventuellt befarat underskott tas handlingsplaner fram i syfte att få en ekonomi i balans. Utveckling och effektivisering av

verksamheterna är ett kontinuerligt arbete på förvaltningen och i samarbete med andra förvaltningar.

Förvaltningens budget uppgår till 1 231,9 mnkr för verksamhetsåret. Den främsta förändringen jämfört med tidigare år är minskningen av stadsbidraget generalschablon för nyanlända och minskning av intäkter från stadsbidrag för ensamkommande flyktingbarn. Ersättningen upphör efter etableringsfasen som är 2 år och stadsdelsnämnderna bär därefter fullt kostnadsansvar för de nyanlända. Verksamheterna är budgeterade utifrån lagstiftningen kring förvaltningens uppdrag och stadens riktlinjer kring målgruppens behov. Prioritering har skett utifrån de redovisade aktiviteterna under inriktningsmålen med fokus på de som har högst påverkan på målluppfyllelse.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Nämnden har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Beskrivning

Förvaltningen

- har en ekonomi i balans och fokus ligger på kärnverksamheten. Verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer
- genomför investeringar som präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på social hållbarhet
- har en god prognossäkerhet.

Förväntat resultat

Nämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 % efter resultatöverföringar

Nämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 % mellan tertialrapport 2 och bokslut

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

En trygg och säker arbetsmiljö gagnar såväl förvaltningens medarbetare som invånarna i stadsdelsnämndsområdet. Därför kommer särskilt fokus ligga på det systematiska arbetsmiljöarbetet med särskild inriktning på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt hälso- och livsstilsfrågor. Årliga arbetsmiljöutbildningar för chefer och skyddsombud samt föreläsningar för alla medarbetare inom hälsa och arbetsmiljö är exempel på aktiviteter som kommer att genomföras. Förvaltningen utvecklar en policy för besök och skalskydd och ser över säkerheten i arbetsmiljön vid möten med brukare och klienter.

Omvärlden förändras i snabb takt. Det är därför av stor vikt att ledare och medarbetare utvecklas utifrån förändrade behov i verksamheten. Alla ledare ska utbildas i förändringsledning och alla medarbetare kommer att genomföra en digital utbildning i medarbetarskap som belyser de rättigheter och skyldigheter samtliga anställda har.

Sjukfrånvaron behöver minska inom de enheter där sjukfrånvaron är hög. Särskilt fokus kommer att läggas på den långa sjukfrånvaron och sjukfrånvaro på grund av arbetsrelaterad psykisk ohälsa.

Arbetet med kompetensförsörjning fortsätter utifrån den fastställda kompetensförsörjningsplanen med inriktning på att utveckla och engagera alla medarbetare. För att säkra chefsförsörjningen behöver nya alternativa vägar prövas. Ett exempel är förvaltningens chefstraineeprogram.

Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla arbetet med den långsiktiga strategiska planeringen av lokaler. Verksamheternas framtida lokalbehov kartläggs och befintliga lokaler ska bedömas utifrån ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Kartläggningen av behov och bedömningen av befintliga lokaler utgör sedan en grund för det fortsatta arbetet med lokalförsörjningen.

För att kunna möta det framtida samhällets behov och utmaningar krävs att förvaltningens arbete med att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter fortsätter. Fokus ligger på att öka effektiviteten för att frigöra tid och resurser och på så sätt bibehålla god kvalitet och service till invånarna. För att höja den digitala kompetensen och driva på den digitala transformationen i förvaltningen kommer fortbildning inom digitalisering och innovation att fortsätta på chefsnivå. Även behovet av fortbildning för medarbetare i förvaltningens olika verksamheter, kommer att ses över under det kommande året.

Förvaltning strävar mot att formalisera arbetet med innovation. Genom central styrning, tydliggörande av arbetsprocesser samt genom att utse testmiljöer är förväntan att innovationsarbetet kommer att bedrivas mer systematiskt. För att ta tillvara på kompetens och mångfald, kommer både internt och externt samverkan att främjas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	2 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknaddialog har genomförts	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	6,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,2 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31
 SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Förvaltningen har närvarande ledare och engagerade medarbetare

Beskrivning

Chefer och medarbetare i förvaltningen

- ska vägledas av de fyra värdeorden; engagemang, mångfald, samarbete och mod. Värdegrunden är vår kultur och ska integreras i processer, rutiner och det dagliga arbetet. Ledare och medarbetare ska kunna verka i en öppen och tillåtande kultur präglad av kommunikation, tillit och ömsesidig respekt
- ges förutsättningar att utvecklas i sitt ledarskap respektive medarbetarskap och därmed bidra till verksamhetsutveckling och till en god arbetsmiljö. Alla ledare ska utbildas i förändringsledning och alla medarbetare kommer att genomföra en digital utbildning i medarbetarskap. Detta bidrar till att ledare och medarbetare utvecklas utifrån förändrade behov i verksamheten
- har genom systematiskt arbetsmiljöarbete en god, trygg och säker arbetsmiljö. Trygga anställnings- och arbetsvillkor är grundläggande. Därför ska heltid vara norm vid nyanställning samt ofrivilligt deltidsarbete reduceras och tidsbegränsade anställningar endast användas på sakliga grunder
- ges förutsättningar att omsätta goda idéer i konkreta verksamhetsförbättringar
- har tillräckliga kunskaper i svenska språket sett till verksamhetens behov.

Övrigt

- förvaltningen arbetar strategiskt för framtida kompetensförsörjning utifrån den fastställda kompetensförsörjningsplanen. Kompetensbaserad rekrytering ska tillämpas vid alla rekryteringar, möjligheter för ett närvarande ledarskap genom ökad chefstäthet i kärnverksamheterna ses över och chefsförsörjningen säkras långsiktigt genom bland annat chefstraineeprogrammet. Attraktionskraften som arbetsgivare stärks genom insatser inom den fastlagda hälso- och arbetsmiljöstrategin så att medarbetare blir ambassadörer för förvaltningen
- förvaltningen ska minska personalrörlighet och sjukfrånvaro som kan sammankopplas med dålig arbetsmiljö
- förvaltningen ska stärka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att få ett lönearbete.

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron minskar och uppgår till max 6,5 %

Aktivt medskapandeindex uppgår till minst 82 %

Hälso- och arbetsmiljöindex uppgår till minst 77 %

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel långtidssjukfrånvaro	3 %		Tertial
♀ Andel medarbetare med tillsvidareanställning	91 %		År
♀ Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,3 %		Tertial
Antal ofrivilligt deltidanställda	60		År
♀ Hälsa- och arbetsmiljöindex	77 %		År
Personalomsättning inom socialtjänstens enheter	15 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetet med att höja kunskapen om otillåten påverkan fortsätter inom verksamhetsområdena förskola, äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.	2020-01-01	2021-12-31
Chefer och skyddsombud inom förvaltningen får utbildning i arbetsmiljö och hälsa.	2019-01-01	2020-12-31
Den reviderade värdegrunden följs upp.	2020-01-01	2020-12-31
En digital medarbetarutbildning skapas för att vara tillgänglig för alla medarbetare i Skärholmen stadsdelsförvaltning.	2019-01-01	2020-12-31
En översyn av medarbetarnas säkerhet och arbetsmiljö i mötet med brukare och klienter genomförs i syfte att identifiera eventuella förbättringsåtgärder.	2020-01-01	2020-12-31
Föreläsningar inom området hälsa genomförs.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen arbetar för att anställa personer med funktionsnedsättning på alla nivåer, inklusive ledningsnivå, och utveckla arbetsmarknaden för att öka tillgängligheten. Förvaltningen deltar i projektet "fler vägar in - breddad rekrytering" som enda stadsdelsförvaltning. Projektet ägs av Arbetsmarknadsförvaltningen och syftar till att fler personer med funktionsnedsättning ska anställas.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen tar fram en policy för mottagandet av besök i förvaltningens lokaler med utgångspunkt i säkerhet för medarbetarna och skalskydd.	2020-01-01	2020-12-31
Handlingsplaner skapas för att systematiskt arbeta med att minska antalet AVA anställningar.	2020-01-01	2020-12-31
Samtliga verksamheter kommer att ha regelbundna pulsmätningar i frågor som är kopplade till verksamheten.	2020-01-01	2020-12-31
Utbildning i förändringsledning genomförs för chefer och ledare.	2020-01-01	2020-12-31
Utbildningstillfällen skapas för att säkerställa och utveckla att samtliga medarbetare har god kännedom om rutiner kring rapporterade arbetsmiljöhändelser.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är resurseffektiva och innovativa

Beskrivning

Förvaltningen

- har verksamheter som är smarta och innovationsdrivande. Ny teknik och digitalisering används proaktivt för att effektivisera och utveckla verksamheterna
- har säkerställt att införandet av kategoristyrning, gemensamma arbetssätt, processer och systemstöd får effekt i organisationen tillsammans med projekt VINST samt att de gemensamma digitala verktygen inom inköpsprocessen nyttjas
- har säkerställt att man har tillräcklig kompetens för att kunna kravställa och genomföra upphandlingar samt att det finns förmåga hos förvaltningens verksamheter att följa upp ingångna avtal
- säkerställer att direktupphandlingar genomförs i enlighet med LOU och förvaltningens riktlinjer för direktupphandling vad gäller konkurrensutsättning, seriositetsprövning och dokumentation
- har en effektiv och långsiktig lokalförsörjningsprocess och säkerställer stadens kapacitet och förmåga att tillhandahålla kostnadseffektiva och ändamålsenliga lokaler utifrån verksamheternas behov. Varje ny införhyrning ska bygga på fördjupad utredning och analys kring demografi, ekonomi och verksamhetsbehov. Förvaltningen arbetar aktivt för en hög lokaleffektivitet och för att hålla den totala hyreskostnaden nere
- har en långsiktig underhållsplanering som ska ge ett rättvisande budgetunderlag.

Förväntat resultat

Hyreskostnader för förvaltningens lokaler uppgår till max 7 % av förvaltningens budget

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Hyreskostnaders andel av förvaltningens budget	7 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En utvärdering genomförs av den välfärdsteknik som hittills använts i förvaltningens äldreomsorgs- och LSS-verksamheter med fokus på brukar- och verksamhetsnytta.	2020-01-01	2020-12-31
Ett informationsmaterial samt rutin till förvaltningens medarbetare för hanteringen av information i enlighet med lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster tas fram.	2020-01-01	2020-12-31
Ett pilotprojekt startas med syfte att effektivisera vissa av förvaltningens processer. Detta arbete utgår ifrån någon av de utmaningar som identifierats i förvaltningens verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen påbörjar informationsklassning av befintliga system och genomför en inventering av befintliga informationsklassningar i syfte att säkerställa likriktade bedömningar.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen säkerställer att brottsdatalogen implementerats i rutiner och processer i berörda verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens lokalförsörjningsprocess ska ses över och checklistor ska tas fram i samverkan med verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

I den nedanstående tabellen visas budgetfördelningen per verksamhetsområde jämfört med budget 2019.

verksamhet, netto mnkr	Nämndens budget 2019	Nämndens budget 2020	Differens
Nämnd och administration	50,0	52,7	2,7
Individ- och familjeomsorg	181,3	199,0	17,7
varav BoU	91,0	94,2	3,2
varav Vuxen	27,3	29,1	1,8
varav Socialpsykiatri	35,9	36,3	0,4
Stadsmiljö inkl. avskrivning ränta	22,1	23,3	1,2
Förskola	212,7	213,1	0,3
Äldreomsorg	317,3	321,9	4,6
Funktionsnedsättning	286,3	288,5	2,2
Fritid och kultur	18,9	19,5	0,6
Arbetsmarknadsåtgärder	16,1	14,7	-1,4
Ekonomiskt bistånd	99,2	99,2	0,0
Summa budget	1 203,9	1 231,9	28,0

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2020 är netto 1 231,9 mnkr. Jämfört med år 2019 har budgeten ökat med 28 mnkr. Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Nämnd och förvaltningsadministration

Verksamheten består av nämnd, stab, administrativ avdelning, samhällsplanering, säkerhetssamordning, information och medborgarkontor.

Stadens resursfördelningssystem anvisar inte särskilda medel till nämnd, ledning och förvaltningsadministration, utan detta omfördelas från andra verksamhetsområdets budgetramar.

För 2020 budgeteras totalt 52,7 mnkr, vilket är en ökning om 2,7 mnkr jämfört föregående år. Den ökade budgeten beror främst på att en medelreserv om 5,4 mnkr är budgeterat. Övrigt är hänförligt till bland annat på löneökningar, personalförstärkning samt övriga externa kostnader.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till verksamhetsområdet Socialtjänst. Verksamheten består av socialt arbete med barn, unga och vuxna samt socialpsykiatri. Netto budgeten är 17,7 mnkr högre jämfört med föregående år, vilket är hänförligt en förväntad minskning av stadsbidrag generalschablon och minskning av intäkter för ensamkommande flyktingbarn.

Trots ökade budgetramen förutsätter budgeten en fortsatt tydlig ekonomistyrning mot en effektivisering av verksamheterna. Effektiviseringarna inom samtliga verksamheter under området individ- och familjeomsorg innebär minskade biståndsinsatser och/eller mindre kostnadskrävande insatser. Detta kan bara uppnås genom att dygnetruntomsorg minskas till förmån för ökade insatser i form av öppenvård och boendestöd i egen regi samt förebyggande arbete att prioriteras. Minskade planeringsnivåer gällande kostnadskrävande placeringar i dygnetruntvård är en förutsättning för att budgethållning skall kunna åstadkommas. På boendesidan inom vuxen måste inriktningen mot fler försöks- och träningslägenheter och andra former av stödboenden fortsätta.

Budgeten för vuxeninsatser förutsätter att alla behov av insatser utreds noga i samarbete med den enskilde. Biståndshandläggarna prioriterar att ha täta uppföljningar med de som utför insatserna och klienten för att hela tiden se till att nivån på insatserna är rätt. Arbetet innebär både uppsökande arbete samt långvariga stöd och rehabiliteringsinsatser, ofta i samverkan med andra vårdgivare.

Prioriteringar för året är att fortsätta arbeta för att förstärka handläggning och ledarskap inom socialtjänsten.

Förvaltningen ser en utmaning i att kommande budgetår möta det ökade behovet av vård inom verksamhetsområdet Barn och unga på ett kvalitativt och kostnadseffektivt sätt.

Ekonomiskt bistånd

Verksamheten hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till verksamhetsområdet Socialtjänst. Budgeten för 2020 inklusive handläggare uppgår till 99,2, vilket är oförändrad jämfört med föregående år. Förvaltningen ser en svag minskning av antal hushåll men också en ökning av kostnader för boende. Att lösa boendefrågan blir en fortsatt utmaning under 2020.

Arbetsmarknadsåtgärder

Budgeten för 2020 uppgår till 14,7 mnkr. I budgeten prioriteras Stockholmsjobb och OSA anställningar. Under 2020 har stadsdelsförvaltningen som ambition att anställa 700 feriearbetande ungdomar, satsa på Stockholmsjobb.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till verksamhetsområdet Socialtjänst. Verksamheten omfattar insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0 – 64 år. Budget är 2,2 mnkr högre än föregående år.

Ersättningsnivåerna för prestationsrelaterade insatser(LSS-peng) har för 2020 höjts med 1,4 procent.

Det fasta anslaget uppgår till 54 mnkr och ska täcka kostnaderna för alla insatser inom socialtjänstlagen, de mindre resurskrävande LSS insatserna samt kostnader av turbundna resor. Behovet för de berörda insatserna beräknas dock bli större jämfört med det fasta anslaget. Kostnaderna för personlig assistans förväntas öka till följd av Försäkringskassans restriktivare bedömningar och sannolika lagförändringar inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Förutsättningarna för en budget i balans under 2020 är fortsatt kostnadsmedvetet och rättssäkert arbete. Där förvaltningen bland annat ser över möjligheten till att sänka

kostnaderna för externa placeringar utanför LOV. Systematiska genomgångar av dyra avtal är något som kommer att prioriteras under 2020.

Äldreomsorg

Verksamheten omfattar insatser primärt inom ordinärt boende respektive vård- och omsorgsboende samt vissa stödverksamheter för brukare 65 år och äldre. Ökningen om 4,6 mnkr jämfört med förra året är hänförlig till ökade kostnader i samband med indexupphöjningen av vårdkostnaderna.

Ersättningsnivåerna inom hemtjänstverksamhet höjs med 2,5 procent. Nivåerna höjs med 2,7 procent inom vård- och omsorgsboende samt 2,5 procent inom dagverksamhet för äldre. Behoven inom äldreomsorgen för verksamhetsår 2020 förväntas bli högre än budgeterat. De höga nivåerna inom totala hemtjänsttimmar och boendepaceringar kommer att vara en utmaning för en budget i balans under 2020.

Att bibehålla en hög belägningsgrad inom vård- och omsorgsboende för dementa i egen regi samt öka personalproduktiviteten inom hemtjänst i egen regi kommer att bli största utmaningarna under 2020.

Stadsmiljöverksamhet med avskrivningar och räntor

Verksamheten består av skötsel, underhåll och renhållning av parker, naturområden, parkvägar och naturreservat. Verksamheten (förutom vinterväghållning) drivs i egen regi. Budgeten är 1,2 mnkr högre än föregående år. Ökningen är hänförlig till att vi har fått högre KF-ram för räntor och avskrivningar som uppstår från tidigare parkinvesteringsprojekt.

Stadsmiljöverksamhetens största utmaning i kommande budgetår blir att upprätthålla god kvalitet i park- och markskötsel.

Förskola

Förskoleverksamheten består av förskolor, öppna förskolor, en introduktionsförskola och barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Grundschablonen per barn har ökat med 0,9 procent för 2020. Behovet inom förskoleverksamheten för verksamhetsåret 2020 förväntas vara högre än budgeterat och förutsättningarna för en budget i balans är en fortsatt hög kostnadsmedvetenhet. Resultatenheterna tilldelas, som föregående år, 80 procent av grundschablonen för att täcka sina verksamhetskostnader. Enheterna får utöver schablonen en peng för språkutveckling och stöd till barn i behov av särskilt stöd.

Budgeten för 2020 har höjts med 0,3 mnkr och är hänförlig till indexuppräknningen.

Fritid och Kultur

Fritidsverksamheten utförs av delvis av Fryshuset. Stadsdelsförvaltningen har ansvar för lokaler, lokaldrift, kolloverksamhet och parklekarna etc. Budgeten för 2020 är 0,6 mnkr högre jämfört med föregående år och är hänförlig till indexuppräknningen.

Fryshuset ska fortsätta att utveckla och anpassa verksamheten efter målgruppens behov.

Investeringar

Investeringsplanen omfattar två delar, dels för verksamheten inom stadsmiljö dels för

nämndens inköp av inventarier och maskiner.

Förvaltningen har driften och skötseln av parkmark i egen regi, något som man är ensam om i staden. Detta innebär att förvaltningen själv ansvarar för inköp och underhåll av maskiner. Förvaltningen bedömer att det finns behov av att förnya maskinparken. En närmare analys av investeringsbudgeten har visat att förvaltningen kommer att behöva ytterligare 1,5 mnkr/ år jämfört med nuvarande sakinvesteringsbudget för att byta ut delar av maskinparken under den kommande treårsperioden. För verksamhetsåret 2020 begär nämnden en budgetjustering om 1,5 mnkr för investeringar i maskiner och inventarier.

Parkinvesteringar om 10,3 mnkr

- Parkinvestering Sättradalsparken (pågår 2018-2023 och finansieras med parkinvesteringsmedel och reinvesteringsmedel som tilldelas från Trafiknämnden).
- Upprustning Vårgården efter medborgarbudgetprocess (pågår 2018-2020 och finansieras av trygghetsmedel samt Trafiknämndens Grönare Stockholm-medel)
- Spontanidrott Bredängs bollplan (pågår 2018-2020 och finansieras av nyckelinvesteringsmedel samt Exploateringskontorets Grönkompensationsmedel, klimatinvesteringsmedel och trygghetsmedel)
- Löpande upprustning/utbyte av förvaltningens anläggningar såsom parkbänkar, skräpkorgar, lekutrustning, markbeläggning, parkvägar, trappor och övrig parkutrustning finansieras av nyckelinvesteringsmedel, samt reinvesteringsmedel som tilldelas från Trafiknämnden.

Inventarier och maskiner 1,4 mnkr

- inköp av inventarier och maskiner

Fryshusets verksamhet i Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning har sedan julhelgen 2018 tillfälligt stängt lokalen Ungdomens Hus där Fryshuset driver verksamhet för barn och unga på uppdrag av stadsdelsnämnden. Bakgrunden är att ett antal åtgärder behöver vidtas för att förstärka brandskyddet i lokalen och öka säkerheten för besökare och personal. Ett förstärkt brandskydd skulle också göra det möjligt för Fryshuset att ta emot fler besökare.

Förvaltningen har under våren 2019 fortsatt arbetet, tillsammans med fastighetsägaren, med att ta fram vilka åtgärder som behövs vidtas för att förstärka brandskyddet. Detta har inte varit möjligt inom ramen för stadens regler och riktlinjer. Fastighetsägaren har inte visat sig villig att ta ansvar för investeringen. Nämnden begär en investeringsbudget om ca 2,1 mnkr för detta.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen planerar ingen försäljning av anläggningstillgångar.

Resultatenheter

Det finns sex resultatenheter inom förskoleverksamheten. Förvaltningen räknar med att resultatenheterna förblir oförändrade från 2019 till 2020. Se bilaga 1.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inte några betydande projekt som inte är en investering

Budgetjusteringar

Förvaltningen ansöker om följande medel i verksamhetsplan 2020:

Förvaltningen föreslår att nämnden att ansöka budgetjustering om 5,6 mnkr för aktivitetscenter. I syfte att minska upplevelsen av social isolering och ensamhet hos äldre erbjuder förvaltningen möjligheter till möten och socialt umgänge i aktivitetscenter och sociala träffpunkter. Medlen avser personalkostnader 2,6 mnkr, lokalkostnader 2,0 och verksamhetskostnader 1,0 mnkr.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka, tillsammans med Hägersten-Liljeholmen och Älvsjöes stadsdelsnämnder, om medel för tryggt mottagande i hemmet. Förvaltningen samverkar med Region Stockholms hälso- och sjukvård samt med Hägersten med målet att säkerställa en trygg hemgång med hjälp av arbetsmodellen "Tryggt mottagande i hemmet". Hägersten Liljeholmen gör den formella ansökan.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 2,0 mnkr för "introduktionsförskola". Införandet av introduktionsförskolan ger resultatet att fler barn blir inskrivna i förskolan och introduktionsförskolan blir därför ett fortsatt viktigt arbetssätt för att öka inskrivningsgraden.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka 2,0 mnkr för "naturreservat". Sätreskogens naturreservat är ett av stadens större sammanhängande grönområden och ligger i direkt anslutning till stadsdelarna Vårberg, Skärholmen, Sättra, Bredäng och Mälärhöjden. Reservatet är lättillgängligt och välbesökt samt har hög biologisk mångfald knutna till ett flertal olika naturtyper. För att upprätthålla och förbättra naturreservatets kvaliteter krävs särskilda skötselinsatser. Sedan möjligheten om att ansöka om särskilda medel för skötsel av naturreservat uppkom har förvaltningen konsekvent ansökt om medel och bedrivit ett målmedvetet och långsiktigt arbete i tätt samarbete med miljöförvaltningen.

Miljöförvaltningens nyligen framtagna prioriteringsstöd används för att identifiera åtgärdsbehov. Ansökan om totalt 2 mnkr fördelas i 1 mnkr för skötselåtgärder enligt gällande skötselplan och 1 mnkr för restaurering- och tillgänglighetsförbättringsåtgärder. Årlig skötsel innefattar slåtter, skötsel av ekmiljöer, skötsel av groddammar, stigar, elljusspår och skyltning. Restaurering och tillgänglighetsförbättringsåtgärder som förvaltningen söker medel för är syftade att öka Sätreskogens biologiska mångfald, samt dess tillgänglighets- och rekreativa värden. Förbättringsåtgärder innefattar bland annat restaurering av ängsmark, friställning av ekmiljöer samt anläggning av nya småvatten.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för klimatinvesteringar om sammanlagt 4,9 mnkr för byte till LED-belysning i Bredängsspåret och anläggning av växtbäddar med biokol samt fördröjning av dagvatten i kvartersparken Vårgården (2,2 mnkr) och i stadsdelsparken Sättradalspark (1,2 mnkr). Se bilagor.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för trygghetsskapande åtgärder om 0,5 mnkr för anläggning av stadsodling och muralmålning i utvalda parklekar, se bilaga.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för **investeringar i maskiner och inventarier** om 1,5 mnkr samt **investeringar i budget** om 2,1 mnkr för förstärkning av

brandskydd i lokaler där fritidsverksamhet bedrivs, enligt motiveringen under rubriken ”investeringar”.

Omslutningsförändringar

Förväntade omslutningsförändringar under budgetåret 2020 för alla verksamhetsområden uppgår till 152,2 mnkr, vilket avser ökade intäkter och kostnader utöver budgetram.

Omslutningsförändringarna avser huvudsakligen intäkter och kostnader avseende hyresintäkter och köp av platser inom vård och omsorgsboenden, försäljning av tjänster till andra nämnder såsom handläggning för försörjningsstöd, offentligt skyddat arbete, intäkter från Migrationsverket.

Omslutningsförändringar beräknas för äldreomsorgen till 67,9 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom vård- och omsorgsboende i egen regi. För individ- och familjeomsorg inkl. AMÅ till 47,0 mnkr som är för statsbidragsintäkter, försäljning av vårdplatser inom socialpsykiatri och bidrag ersättning för extratjänster. För funktionsnedsättning till 29,0 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom dagliga verksamheter. För förskolan till 8,3 mnkr som till största del avser barnomsorg på obekvämt arbetstid

Medel för lokaländamål

Förvaltningen har inte för avsikt att söka medel för lokaländamål.

Övriga ekonomiska redovisningar

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

För förvaltningen innebär Agenda 2030 en möjlighet att arbeta målinriktat, sammankopplat och långsiktigt i syfte att uppnå en positiv socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling för stadsdelsnämndsområdets invånare, samtidigt som nuvarande utmaningar adresseras.

Förvaltningen kommer vidareutveckla det redan påbörjade arbetet med att stärka intern och extern samverkan i syfte att utveckla gemensam analys, planering, genomförande och uppföljning, i enlighet med stadens Agenda 2030-arbete. Arbetet kommer bygga vidare på det analysarbete som redan genomförts inom förvaltningen, i samverkan med stadens fackförvaltningar och externa samhällsaktörer. Analysarbetet har hittills fokuserats på att ta fram en aktuell lägesbild av hur situationen ser ut i stadsdelsnämndsområdet i förhållande till de 17 globala hållbarhetsmålen, med hjälp av Sweco och baserat på Rådet för främjande av kommunala analysers (RKA) nyckeltal. Nästa steg är att ta fram en gemensam handlingsplan för hur de hållbarhetsutmaningar som identifierats ska adresseras framöver, inom ramen för förvaltningens, stadens och andra samhällsaktörers verksamheter.

Stärkt samverkan inom staden, med myndigheter och med andra samhällsaktörer såsom det lokala näringslivet och andra samhällsaktörer är centralt för Agenda 2030-arbetet i stadsdelsnämndsområdet och kommer att prioriteras av förvaltningen. Förvaltningens

ambition är att samla relevanta aktörer för de identifierade hållbarhetsutmaningarna för att gemensamt arbeta fram arbetssätt och prioriteringar för det fortsatta arbetet under 2020 och de kommande åren. Fokus kommer även att ligga på att stärka det regionala perspektivet som utifrån flera aspekter kan bidra till en hållbar utveckling.

Förvaltningen kommer vidareutveckla arbetet med att stärka jämställdhetsintegrering och analys. Detta kommer att innefatta en fortsatt satsning på att höja kompetensen hos chefer och medarbetare gällande jämställdhetsintegrering och analys och att utveckla kvaliteten av jämställdhetsanalyserna i beslutsunderlag. Förvaltningen kommer vidare att stärka uppföljningen av jämställdhetsarbetet utifrån nyckeltal, ta fram åtgärder utifrån identifierade könsskillnader i olika verksamhetsresultat, och följa upp genomförda åtgärder i tidigare analyser. Utöver detta kommer förvaltningen ta fram en övergripande handlingsplan för jämställdhetsarbetet inom ramen för förvaltningens övergripande Agenda 2030-arbete.

Näringslivsarbetet, miljö- och klimatarbetet, och arbetet med att skapa trygga stadsmiljöer och en inkluderande processer för stadsutveckling är alla viktiga verktyg för förvaltningens arbete med att främja en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling i stadsdelsnämndsområdet. För att få ökat genomslag vad gäller att adressera de prioriterade hållbarhetsutmaningarna ska förvaltningens Agenda 2030-arbete främja innovativa arbetssätt och samverkansformer. Genom att tydligt koppla Agenda 2030-arbetet till förvaltningens digitaliseringsarbete främjas inkluderande arbetssätt och processer.

Systematiskt kvalitetsarbete

Synpunkter och klagomål

Förvaltningens inställning till synpunkter och klagomål är att de bidrar till verksamhetsutveckling och utgör värdefull feedback på förvaltningens verksamheter. Varje synpunkt eller klagomål oavsett källa diarieförs av registrator. Synpunkten eller klagomålet skickas därefter omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd. Den ansvariga avdelningen ansvarar för att återkoppla till medborgaren/brukaren så att de direkt kan svara på eventuella följdfrågor.

För att säkerställa att inga ärenden blir utan handläggning redovisar registrator inkomna synpunkter och klagomål samt status för dessa till förvaltningsledningen månatligen. De ärenden där återkoppling lämnats avslutas i ärendehanteringssystemet. Resterande ärenden tas upp i nästa månads redovisning.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen inledde under 2018 ett arbete med att se över ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete utifrån SOSFS 2011:9. Arbetet har fortsatt under 2019 och kommer intensifieras under 2020. Under 2019 har arbetet fokuserats på förvaltningens övergripande processer för kvalitetsstyrning. Detta arbete kommer att fortgå under 2020 och parallellt kommer ett arbete med kartläggning av verksamheternas processer att inledas. Arbetet kommer i och med detta förstärkas med ytterligare resurser.

Socialtjänst

Inom förvaltningens socialtjänst kommer dokumentationen vara fortsatt prioriterat i kvalitetsutvecklingsarbetet. Förvaltningen kommer fortsätta arbetet med att tydliggöra rutiner och krav på dokumentation för medarbetarna samt säkerställa att granskningar och egenkontroller av genomförd dokumentation genomförs på likvärdigt sätt. Under 2020 är

även likvärdiga bedömningar inom de myndighetsutövande enheterna ett fokusområde.

Omsorg

Under 2019 har förvaltningens hemtjänst i egen regi utarbetat ett nytt arbetssätt som möjliggör en kontinuerlig uppföljning av personalkontinuiteten. Detta arbetssätt kommer att följas upp och utvärderas under 2020. Inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi fortsätter implementeringen av det pedagogiska ramverket som syftar till att säkra likvärdighet i de olika insatser för målgruppen som förvaltningen erbjuder.

Förskola

Förskolornas ledningsteam kommer att fortsätta arbetet med att säkerställa systematik i planering, reflektion och analys. Ledningsteamerna använder sig av det digitala verktyget One Note som en gemensam plattform med gemensam struktur. För att tydligare kunna följa barnens läroprocesser kommer ett arbete inledas med att få det pedagogiska arbetet att mer tydligt utgå från önskad effekt med utbildningen.

Samtliga förskolor ska under 2020 ha implementerat fem gemensamma basmiljöer vilket syftar till att säkra likvärdighet i förskoleverksamheten. Under våren inrättas en pedagogisk utvecklingsvecka för samtliga förskolor för att gemensamt använda den kompetens som finns i förvaltningen till att kompetensutveckla pedagoger.

Stadsutveckling

Inom avdelningen för stadsutveckling och medborgarservice kommer under 2020 en utvärdering att genomföras av pågående och avslutade projekt. Arbetet syftar, utöver att mäta projektens effekt, till att utveckla en systematik i arbeten som bedrivs i projektform. Genom att dra lärdomar av tidigare arbeten är förhoppningen att effektiviteten ska öka i framtida projekt. Inom avdelningen kommer även processen med framtagandet av beslutsunderlag att ses över i syfte att öka graden av kunskapsinhämtning hos stadsdelens invånare.

Innovationskapacitet

Genom att fokusera på områdena styrning, struktur och uppföljning av innovationsarbetet så tar förvaltningen nästa steg i att utveckla och stärka sin innovationskapacitet. Förvaltningen har identifierat behov av kunskapshöjande insatser för att höja innovationskapaciteten hos alla medarbetare och i alla verksamheter utifrån frågeställningen om hur vi arbetar i relation till ny teknik. Detta arbete inleddes med förvaltningens interna innovations- och digitaliseringsmessa i november 2019. Mässan hade närmare 500 besökande medarbetare som erbjöds inspiration och kompetensutveckling i form av föreläsningar, workshops och möjligheter att testa på ny teknik och ta del av olika verksamheters goda exempel.

Stor vikt läggs på intern och extern samverkan för att öka förvaltningens innovationskapacitet. Verksamheterna behöver främja ett agilt arbetssätt för att stärka samarbete och fånga gemensamma utmaningar.

De redan pågående innovationsprojekten i förvaltningen kommer följas upp och utvärderas. Dels för att se om projektresultaten uppfyller de tänkta behoven, dels för att se om projekten är aktuella att skala upp eller utveckla vidare.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2019-12-11
Stefano Prestinoni, Administrativ chef	2019-12-11